

# ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-12156/2022-ERU

V Praze dne 13. června 2023

Č. j. 12156-10/2022-ERU

## ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle ust. § 23b odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-12156/2022-ERU, zahájeném dne 16. srpna 2022 z moci úřední podle ust. § 78 a § 88 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupků, kterým je

společnost **VEMEX Energie a.s.**,

se sídlem Evropská 2591/33e, Dejvice, 160 00 Praha 6, IČO: 289 03 765,

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 5. ledna 2023 (dále všechna znění jen „zákon o ochraně spotřebitele“), a přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) a e) a ust. § 91 odst. 11 písm. d) a f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 26. června 2022 (dále všechna znění jen „energetický zákon“), rozhodl

**t a k t o :**

### I.

**Obviněný z přestupků**, společnost **VEMEX Energie a.s.**, se sídlem Evropská 2591/33e, Dejvice, 160 00 Praha 6, IČO: 289 03 765 (dále též jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání:**

**a) pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele**, kterého se dopustil **12 dílčími útoky** tím, že jako prodávající v rozporu s ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele a ust. § 4 odst. 3 věty druhé téhož zákona ve spojení s písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu užil vůči zákazníkovi v postavení spotřebitele

- i.** paní [REDAKCE] ve vztahu k odběrnému místu EIC [REDAKCE] agresivní obchodní praktiku tím, že po ní prostřednictvím faktury (daňový doklad č. [REDAKCE]) vystavené dne 7. března 2022 požadoval platby za sdružené služby dodávky plynu za období od 15. února 2022 do 24. února 2022, přestože si je od něj spotřebitelka neobjednala,
- ii.** paní [REDAKCE] ve vztahu k odběrnému místu EAN [REDAKCE] agresivní obchodní praktiku tím, že po ní prostřednictvím faktury (daňový doklad č. [REDAKCE]) vystavené dne 8. března 2022 požadoval platby za sdružené služby dodávky elektřiny za období od 15. února 2022 do 24. února 2022, přestože si je od něj spotřebitelka neobjednala,
- iii.** panu [REDAKCE] ve vztahu k odběrnému místu EIC [REDAKCE] agresivní obchodní praktiku tím, že po něm prostřednictvím faktury (daňový doklad č. [REDAKCE]) vystavené dne 14. března 2022 požadoval platby za sdružené služby dodávky plynu za období od 15. února 2022 do 28. února 2022, přestože si je od něj spotřebitel neobjednal,
- iv.** panu [REDAKCE] ve vztahu k odběrnému místu EAN [REDAKCE] agresivní obchodní praktiku tím, že po něm prostřednictvím faktury (daňový doklad č. [REDAKCE]) vystavené dne 14. března 2022 požadoval platby za sdružené služby dodávky elektřiny za období od 15. února 2022 do 2. března 2022, přestože si je od něj spotřebitel neobjednal,

- v. paní [REDAKCE] ve vztahu k odběrnému místu EIC [REDAKCE] agresivní obchodní praktiku tím, že po ní prostřednictvím faktury (daňový doklad č. [REDAKCE]) vystavené dne 15. března 2022 požadoval platby za sdružené služby dodávky plynu za období od 15. února 2022 do 28. února 2022, přestože si je od něj spotřebitelka neobjednala,
- vi. panu [REDAKCE] ve vztahu k odběrnému místu EIC [REDAKCE] agresivní obchodní praktiku tím, že po něm prostřednictvím faktury (daňový doklad č. [REDAKCE]) vystavené dne 15. března 2022 požadoval platby za sdružené služby dodávky plynu za období od 15. února 2022 do 2. března 2022, přestože si je od něj spotřebitel neobjednal,
- vii. panu [REDAKCE] ve vztahu k odběrnému místu EIC [REDAKCE] agresivní obchodní praktiku tím, že po něm prostřednictvím faktury (daňový doklad č. [REDAKCE]) vystavené dne 15. března 2022 požadoval platby za sdružené služby dodávky plynu za období od 7. února 2022 do 28. února 2022, přestože si je od něj spotřebitel neobjednal,
- viii. paní [REDAKCE] ve vztahu k odběrnému místu EIC [REDAKCE] agresivní obchodní praktiku tím, že po ní prostřednictvím opravné faktury (daňový doklad č. [REDAKCE] k faktuře (daňový doklad č. [REDAKCE]) vystavené dne 12. dubna 2022 požadoval platby za sdružené služby dodávky plynu za období od 15. února 2022 do 24. února 2022, přestože si je od něj spotřebitelka neobjednala,
- ix. panu [REDAKCE] ve vztahu k odběrnému místu EIC [REDAKCE] agresivní obchodní praktiku tím, že po něm prostřednictvím opravné faktury (daňový doklad č. [REDAKCE] k faktuře (daňový doklad č. [REDAKCE]) vystavené dne 13. dubna 2022 požadoval platby za sdružené služby dodávky plynu za období od 7. února 2022 do 28. února 2022, přestože si je od něj spotřebitel neobjednal,
- x. panu [REDAKCE] ve vztahu k odběrnému místu EIC [REDAKCE] agresivní obchodní praktiku tím, že po něm prostřednictvím opravné faktury (daňový doklad č. [REDAKCE] k faktuře (daňový doklad č. [REDAKCE]) vystavené dne 14. dubna 2022 požadoval platby za sdružené služby dodávky plynu za období od 15. února 2022 do 2. března 2022, přestože si je od něj spotřebitel neobjednal,
- xi. panu [REDAKCE] ve vztahu k odběrnému místu EIC [REDAKCE] agresivní obchodní praktiku tím, že po něm prostřednictvím opravné faktury (daňový doklad č. [REDAKCE] k faktuře (daňový doklad č. [REDAKCE]) vystavené dne 14. dubna 2022 požadoval platby za sdružené služby dodávky plynu za období od 15. února 2022 do 28. února 2022, přestože si je od něj spotřebitel neobjednal,
- xii. panu [REDAKCE] ve vztahu k odběrnému místu EAN [REDAKCE] agresivní obchodní praktiku tím, že po něm prostřednictvím opravné faktury (daňový doklad č. [REDAKCE] k faktuře (daňový doklad č. [REDAKCE]) vystavené dne 13. května 2022 požadoval platby za sdružené služby dodávky elektřiny za období od 15. února 2022 do 2. března 2022, přestože si je od něj spotřebitel neobjednal.

**b) přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona**, kterého se jako držitel licence č. 240908037 na obchod s plynem dopustil tím, že v rozporu s ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, když nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 545/2006 Sb., o kvalitě dodávek plynu a souvisejících služeb v plynárenství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o kvalitě dodávek plynu“), neboť nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníci, paní [REDAKCE] písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu (daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne 7. března 2022) doručené účastníkovi řízení dne 11. března 2022, jelikož účastník řízení písemné vyřízení reklamace zákazníci zaslal až dne 13. dubna 2022, ačkoliv měl povinnost jej zaslat nejpozději dne 28. března 2022.

- c) **přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona**, kterého se jako držitel licence č. 240908037 na obchod s plynem dopustil tím, že v rozporu s ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, když nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu, neboť nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníkovi, panu [REDAKCE] písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu (daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne 10. února 2022) doručené účastníkovi řízení dne 24. února 2022, jelikož účastník řízení písemné vyřízení reklamace zákazníkovi zaslal až dne 17. března 2022, ačkoliv měl povinnost jej zaslat nejpozději dne 11. března 2022.
- d) **přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona**, kterého se jako držitel licence č. 240908037 na obchod s plynem dopustil tím, že v rozporu s ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, když nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu, neboť nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníkovi, panu [REDAKCE] písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu (daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne 15. března 2022) doručené účastníkovi řízení dne 21. března 2022, jelikož účastník řízení písemné vyřízení reklamace zákazníkovi zaslal až dne 25. dubna 2022, ačkoliv měl povinnost jej zaslat nejpozději dne 5. dubna 2022.
- e) **přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona**, kterého se jako držitel licence č. 140908036 na obchod s elektřinou dopustil tím, že v rozporu s ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, když nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny podle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o kvalitě dodávek elektřiny“), neboť nezaslal do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace zákazníkovi, panu [REDAKCE] písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny (daňový doklad č. [REDAKCE] ze dne 3. února 2022) doručené účastníkovi řízení dne 24. února 2022, jelikož účastník řízení písemné vyřízení reklamace zákazníkovi zaslal až dne 17. března 2022, ačkoliv měl povinnost jej zaslat nejpozději dne 11. března 2022.
- f) **přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona**, kterého se jako držitel licence č. 140908036 na obchod s elektřinou dopustil tím, že dne 2. června 2022 v rozporu s ust. § 30 odst. 1 písm. d) energetického zákona přerušil dodávku elektřiny zákazníkovi [REDAKCE] do odběrného místa EAN [REDAKCE] přestože nedošlo k neoprávněnému odběru elektřiny z elektrizační soustavy podle ust. § 51 odst. 1 energetického zákona,
- g) **přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona**, kterého se jako držitel licence č. 240908037 na obchod s plynem dopustil tím, že dne 6. června 2022 v rozporu s ust. § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona přerušil dodávku plynu zákazníkovi [REDAKCE] do odběrného místa EIC [REDAKCE] přestože nedošlo k neoprávněnému odběru plynu z plynárenské soustavy podle ust. § 74 odst. 1 energetického zákona.

## II.

Podle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) a e) energetického zákona, přestupků podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) a f) energetického zákona a pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele ukládá ve smyslu ust. § 41 zákona o odpovědnosti za přestupky **úhrnná pokuta ve výši**

**90 000 Kč** (slovy: devadesát tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 16323.

### III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

**1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 16323.

### IV.

**Správní řízení** vedené Energetickým regulačním úřadem s účastníkem řízení se v části podezření ze spáchání přestupku podle ust § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se účastník řízení měl dopustit tím, že jako prodávající v rozporu s ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele a ust. § 4 odst. 3 věty druhé téhož zákona ve spojení s písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu užil vůči zákazníkovi v postavení spotřebitele panu [REDAKCE] ve vztahu k odběrnému místu EIC [REDAKCE] agresivní obchodní praktiku tím, že po něm fakturou (daňový doklad č. [REDAKCE] vystavenou dne 3. března 2022 požadoval platbu za sdružené služby dodávky plynu za den 15. února 2022, přestože si ji od něj spotřebitel neobjednal,

**v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky**

**z a s t a v u j e ,**

neboť skutek, o němž se vede řízení, není přestupkem.

### O d ů v o d n ě n í

#### **I. Zjištění předcházející správnímu řízení**

- [1] Šetřeními Energetického regulačního úřadu (dále také jen „ERÚ“ či „správní orgán“) vedenými pod sp. zn. 05858/2022-ERU, sp. zn. 05859/2022-ERU, sp. zn. 05860/2022-ERU, sp. zn. 05861/2022-ERU, sp. zn. 05862/2022-ERU, sp. zn. 02036/2022-ERU, sp. zn. 05868/2022-ERU a sp. zn. 11276/2022-ERU bylo zjištěno, že se účastník řízení mohl dopustit porušení zákazu užití agresivní obchodní praktiky, porušení dodržování stanovené kvality dodávek a služeb spojených s dodávkami a neoprávněného přerušení dodávky plynu a elektřiny do odběrného místa.

#### **II. Průběh správního řízení**

- [2] Doručením Oznámení o zahájení správního řízení č. j. 12156-5/2022-ERU ze dne 11. srpna 2022 bylo s účastníkem řízení dne 16. srpna 2022 zahájeno správní řízení sp. zn. OSR-12156/2022-ERU pro podezření ze spáchání přestupků podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) a e) energetického zákona, přestupků podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) a f) energetického zákona, a přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.
- [3] Účastník řízení se k zahájení přestupkového řízení a k podkladům rozhodnutí vyjádřil přípisem ze dnů 24. srpna 2022 a 16. září 2022.
- [4] Správní orgán přípisem č. j. 12156-9/2022-ERU ze dne 5. října 2022 informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníku řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech.

- [5] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici k vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 uvedeného zákona.

### **III. Právní úprava**

- [6] Podle ust. článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [7] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachatelé lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [8] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky, energetický zákon ve znění účinném do 26. června 2022 a zákon o ochraně spotřebitele ve znění účinném do 5. ledna 2023. Tyto zmiňované zákony byly novelizovány v mezidobí od spáchání vytýkaných jednání účastníkem řízení.
- [9] S ohledem na § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky a jeho novelizovaného znění, energetického zákona a jeho novelizovaného znění a zákona o ochraně spotřebitele a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak rovněž jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupků. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákonů pozdějších a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání a při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy byla spáchána.

### **IV. Popis skutkového stavu a právní hodnocení**

- [10] Správní orgán z úřední činnosti zjistil, že účastník řízení je držitelem licence č. 140908036 na obchod s elektřinou a držitelem licence č. 240908037 na obchod s plynem (zahájení výkonu licencovaných činností dne 25. června 2009).

#### **IV. I. Setrvačný prodej [výrok I. a) a IV. rozhodnutí]**

##### **IV. I. I. Popis skutkového stavu**

Zákazník ██████████ – odběrné místo ██████████

- [11] ERÚ šetřením vedeným pod sp. zn. 05861/2022-ERU zjistil, že dne 2. září 2020 účastník řízení uzavřel se zákazníkem, panem ██████████ ve vztahu k odběrnému místu EIC ██████████ „Smlouvu o sdružených službách dodávky zemního plynu č. ██████████“ s předpokládaným termínem zahájení dodávky dne 1. ledna 2021. Smlouva byla uzavřena na dobu určitou – 2 roky.
- [12] Podle sdělení účastníka řízení bylo dne 10. ledna 2022 zákazníkovi adresně, prostřednictvím nedatovaného přípisu doloženého účastníkem řízení oznámeno zvýšení ceny plynu s účinností od 15. února 2022. Zákazník reagoval na toto oznámení výpovědí smlouvy podle ust. § 11a odst. 4 energetického zákona. Výpověď byla účastníku řízení doručena dne 26. ledna 2022. Účastník řízení zaslal zákazníkovi sdělení ze dne 8. února 2022 (akceptaci ukončení smlouvy), ve kterém uvedl, že předmětná smlouva bude ukončena k datu 15. února 2022.

[13] Dne 3. března 2022 účastník řízení vystavil zákazníkovi fakturu (daňový doklad č. [REDACTED], a to za zúčtovací období od 2. října 2021 do 15. února 2022. V této faktuře byla zákazníkovi vyúčtována mj. i dodávka plynu za den 15. února 2022.

Zákaznice [REDACTED] – odběrné místo EIC [REDACTED]

[14] ERÚ šetřením vedeným pod sp. zn. 05859/2022-ERU zjistil, že dne 16. července 2020 účastník řízení uzavřel se zákaznicí, paní [REDACTED] ve vztahu k odběrnému místu EIC [REDACTED] „Smlouvu o sdružených službách dodávky zemního plynu č. [REDACTED]“ s předpokládaným termínem zahájení dodávky dne 1. ledna 2021. Smlouva byla uzavřena na dobu určitou – 2 roky.

[15] Podle sdělení účastníka řízení bylo dne 6. ledna 2022 zákaznici adresně, prostřednictvím nedatovaného přípisu doloženého účastníkem řízení oznámeno zvýšení ceny plynu s účinností od 15. února 2022. Zákaznice reagovala na toto oznámení výpovědí smlouvy podle ust. § 11a odst. 4 energetického zákona. Výpověď byla účastníku řízení doručena dne 4. února 2022. Účastník řízení zaslal zákaznici sdělení ze dne 16. února 2022 (akceptaci ukončení smlouvy), ve kterém uvedl, že předmětná smlouva bude ukončena k datu 24. února 2022.

[16] Dne 7. března 2022 účastník řízení vystavil zákaznici fakturu (daňový doklad č. [REDACTED], a to za zúčtovací období od 26. ledna 2022 do 24. února 2022. V této faktuře byla zákaznici vyúčtována mj. i dodávka plynu za období od 15. února 2022 do 24. února 2022, a to v ceně oznámeného zvýšení ceny plynu.

[17] Zákaznice toto vyúčtování dne 11. března 2022 reklamovala. V reklamaci mj. uvedla, že od 15. února 2022 měl být smluvní vztah o dodávce plynu ukončen a že jednání účastníka řízení vnímá jako umělé prodlužování smlouvy s úmyslem zákazníka znevýhodnit a získat z navýšené ceny neoprávněný prospěch.

[18] Účastník řízení reagoval na tuto reklamaci vystavením Opravného daňového dokladu k faktuře č. [REDACTED] (daňový doklad č. [REDACTED]). Tento daňový doklad byl vystaven 12. dubna 2022. Dodávka plynu za období od 15. února 2022 do 24. února 2022 je v něm i nadále účtována, byť za cenu před jejím zvýšením.

Zákaznice [REDACTED] – odběrné místo EAN [REDACTED]

[19] ERÚ šetřením vedeným pod sp. zn. 05859/2022-ERU zjistil, že dne 16. července 2020 účastník řízení uzavřel se zákaznicí, paní [REDACTED] ve vztahu k odběrnému místu EAN [REDACTED] „Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [REDACTED]“ s předpokládaným termínem zahájení dodávky dne 1. ledna 2021. Smlouva byla uzavřena na dobu určitou – 2 roky.

[20] Podle sdělení účastníka řízení bylo dne 6. ledna 2022 zákaznici adresně, prostřednictvím nedatovaného přípisu doloženého účastníkem řízení oznámeno zvýšení ceny elektřiny s účinností od 15. února 2022. Zákaznice reagovala na toto oznámení výpovědí smlouvy podle ust. § 11a odst. 4 energetického zákona. Výpověď byla účastníku řízení doručena dne 4. února 2022. Účastník řízení zaslal zákaznici sdělení ze dne 16. února 2022 (akceptaci ukončení smlouvy), ve kterém uvedl, že předmětná smlouva bude ukončena k datu 24. února 2022.

[21] Dne 7. března 2022 účastník řízení vystavil zákaznici fakturu (daňový doklad č. [REDACTED]), a to za zúčtovací období od 25. března 2021 do 24. února 2022. V této faktuře byla zákaznici vyúčtována mj. i dodávka elektřiny za období od 15. února 2022 do 24. února 2022, a to v ceně oznámeného zvýšení ceny elektřiny.

Zákazník ██████████ – odběrné místo EIC ██████████

- [22] ERÚ šetřením vedeným pod sp. zn. 05862/2022-ERU zjistil, že dne 1. července 2020 účastník řízení uzavřel se zákazníkem, panem ██████████ ve vztahu k odběrnému místu EIC ██████████ „Smlouvu o sdružených službách dodávky zemního plynu č. ██████████“ s předpokládaným termínem zahájení dodávky dne 1. ledna 2021. Smlouva byla uzavřena na dobu určitou – 2 roky.
- [23] Podle sdělení účastníka řízení bylo dne 10. ledna 2022 zákazníkovi adresně, prostřednictvím nedatovaného přípisu doloženého účastníkem řízení oznámeno zvýšení ceny plynu s účinností od 15. února 2022. Zákazník reagoval na toto oznámení výpovědí smlouvy podle ust. § 11a odst. 4 energetického zákona. Výpověď byla účastníku řízení doručena dne 4. února 2022. Účastník řízení zaslal zákazníkovi sdělení ze dne 19. února 2022 (akceptaci ukončení smlouvy), ve kterém uvedl, že předmětná smlouva bude ukončena k datu 28. února 2022.
- [24] Dne 14. března 2022 účastník řízení vystavil zákazníkovi fakturu (daňový doklad č. ██████████, a to za zúčtovací období od 10. listopadu 2021 do 28. února 2022. V této faktuře byla zákazníkovi vyúčtována mj. i dodávka plynu za období od 15. února 2022 do 28. února 2022, a to v ceně oznámeného zvýšení ceny plynu.
- [25] Zákazník toto vyúčtování přípisem ze dne 29. března 2022 reklamoval. V reklamaci mj. uvedl, že od 15. února 2022 měl být smluvní vztah o dodávce plynu ukončen a že jednání účastníka řízení vnímá jako umělé prodlužování smlouvy s úmyslem zákazníka znevýhodnit a získat z navýšené ceny co nejvíce.
- [26] Účastník řízení reagoval na tuto reklamaci vystavením Opravného daňového dokladu k faktuře č. ██████████ (daňový doklad č. ██████████). Tento daňový doklad byl vystaven 14. dubna 2022. Dodávka plynu za období od 15. února 2022 do 28. února 2022 je v něm i nadále vyúčtována, byť za cenu před jejím zvýšením.

Zákazník ██████████ – odběrné místo EAN ██████████

- [27] ERÚ šetřením vedeným pod sp. zn. 05862/2022-ERU zjistil, že dne 1. července 2020 účastník řízení uzavřel se zákazníkem, panem ██████████ ve vztahu k odběrnému místu EAN ██████████ „Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. ██████████“ s předpokládaným termínem zahájení dodávky dne 1. ledna 2021. Smlouva byla uzavřena na dobu určitou – 2 roky.
- [28] Podle sdělení účastníka řízení bylo dne 10. ledna 2022 zákazníkovi adresně, prostřednictvím nedatovaného přípisu doloženého účastníkem řízení oznámeno zvýšení ceny elektřiny s účinností od 15. února 2022. Zákazník reagoval na toto oznámení výpovědí smlouvy podle ust. § 11a odst. 4 energetického zákona. Výpověď byla účastníku řízení doručena dne 4. února 2022. Účastník řízení zaslal zákazníkovi sdělení ze dne 19. února 2022 (akceptaci ukončení smlouvy), ve kterém uvedl, že předmětná smlouva bude ukončena k datu 2. března 2022.
- [29] Dne 14. března 2022 účastník řízení vystavil zákazníkovi fakturu (daňový doklad č. ██████████, a to za zúčtovací období od 29. ledna 2022 do 2. března 2022. V této faktuře byla zákazníkovi vyúčtována mj. i dodávka elektřiny za období od 15. února 2022 do 2. března 2022, a to v ceně oznámeného zvýšení ceny elektřiny.
- [30] Zákazník toto vyúčtování přípisem ze dne 29. března 2022 reklamoval. V reklamaci mj. uvedl, že od 15. února 2022 měl být smluvní vztah o dodávce plynu ukončen a že jednání účastníka řízení vnímá jako umělé prodlužování smlouvy s úmyslem zákazníka znevýhodnit a získat z navýšené ceny co nejvíce.

[31] Účastník řízení reagoval na tuto reklamaci vystavením Opravného daňového dokladu k faktuře č. [REDAKCE] (daňový doklad č. [REDAKCE]). Tento daňový doklad byl vystaven 13. května 2022. Dodávka elektřiny za období od 15. února 2022 do 2. března 2022 je v něm i nadále vyúčtována, byť za cenu před jejím zvýšením.

Zákaznice [REDAKCE] – odběrné místo EIC [REDAKCE]

[32] ERÚ šetřením vedeným pod sp. zn. 05858/2022-ERU zjistil, že dne 7. července 2020 účastník řízení uzavřel se zákaznící, paní [REDAKCE] ve vztahu k odběrnému místu EIC [REDAKCE] „Smlouvu o sdružených službách dodávky zemního plynu č. [REDAKCE]“ s předpokládaným termínem zahájení dodávky dne 1. ledna 2021. Smlouva byla uzavřena na dobu určitou – 2 roky.

[33] Podle sdělení účastníka řízení bylo dne 6. ledna 2022 zákaznici adresně, prostřednictvím nedatovaného přípisu doloženého účastníkem řízení oznámeno zvýšení ceny plynu s účinností od 15. února 2022. Zákaznice reagovala na toto oznámení výpovědí smlouvy podle ust. § 11a odst. 4 energetického zákona. Výpověď byla účastníku řízení doručena dne 1. února 2022. Účastník řízení zaslal zákaznici sdělení ze dne 21. února 2022 (akceptaci ukončení smlouvy), ve kterém uvedl, že předmětná smlouva bude ukončena k datu 28. února 2022.

[34] Dne 15. března 2022 účastník řízení vystavil zákaznici fakturu (daňový doklad č. [REDAKCE]), a to za zúčtovací období od 10. června 2021 do 28. února 2022. V této faktuře byla zákaznici vyúčtována mj. i dodávka plynu za období od 15. února 2022 do 28. února 2022, a to v ceně oznámeného zvýšení ceny plynu.

Zákazník [REDAKCE] – odběrné místo EIC [REDAKCE]

[35] ERÚ šetřením vedeným pod sp. zn. 05860/2022-ERU zjistil, že dne 11. srpna 2020 účastník řízení uzavřel se zákazníkem, panem [REDAKCE] ve vztahu k odběrnému místu EIC [REDAKCE] „Smlouvu o sdružených službách dodávky zemního plynu č. [REDAKCE]“ s předpokládaným termínem zahájení dodávky dne 1. ledna 2021. Smlouva byla uzavřena na dobu určitou – 2 roky.

[36] Podle sdělení účastníka řízení bylo dne 10. ledna 2022 zákazníkovi adresně, prostřednictvím nedatovaného přípisu doloženého účastníkem řízení oznámeno zvýšení ceny plynu s účinností od 15. února 2022. Zákazník reagoval na toto oznámení výpovědí smlouvy podle ust. § 11a odst. 4 energetického zákona. Výpověď byla účastníku řízení doručena dne 4. února 2022. Účastník řízení zaslal zákazníkovi sdělení ze dne 20. února 2022 (akceptaci ukončení smlouvy), ve kterém uvedl, že předmětná smlouva bude ukončena k datu 2. března 2022.

[37] Dne 15. března 2022 účastník řízení vystavil zákazníkovi fakturu (daňový doklad č. [REDAKCE]), a to za zúčtovací období od 1. října 2021 do 2. března 2022. V této faktuře byla zákazníkovi vyúčtována mj. i dodávka plynu za období od 15. února 2022 do 2. března 2022, a to v ceně oznámeného zvýšení ceny plynu.

[38] Zákazník toto vyúčtování přípisem ze dne 29. března 2022 reklamoval. V reklamaci mj. uvedl, že od 15. února 2022 měl být smluvní vztah o dodávce plynu ukončen a že jednání účastníka řízení vnímá jako umělé prodlužování smlouvy s úmyslem zákazníka znevýhodnit a získat z navýšené ceny co nejvíce.

[39] Účastník řízení reagoval na tuto reklamaci vystavením Opravného daňového dokladu k faktuře č. [REDAKCE] (daňový doklad č. [REDAKCE]). Tento daňový doklad byl vystaven 14. dubna 2022. Dodávka plynu za období od 15. února 2022 do 2. března 2022 je v něm i nadále vyúčtována, byť za cenu před jejím zvýšením.



Zákazník ██████████ – odběrné místo EIC ██████████

- [40] ERÚ šetřením vedeným pod sp. zn. 05868/2022-ERU zjistil, že dne 6. října 2020 účastník řízení uzavřel se zákazníkem, panem ██████████ ve vztahu k odběrnému místu EIC ██████████ „Smlouvu o sdružených službách dodávky zemního plynu č. ██████████ s předpokládaným termínem zahájení dodávky dne 1. února 2021. Smlouva byla uzavřena na dobu určitou – 2 roky.
- [41] Podle sdělení účastníka řízení bylo dne 5. ledna 2022 zákazníkovi adresně, prostřednictvím nedatovaného přípisu doloženého účastníkem řízení oznámeno zvýšení ceny plynu s účinností od 7. února 2022. Informace o zvýšení ceny plynu se vztahovala na smlouvu č. ██████████ a nikoliv správně na smlouvu ██████████. Zákazník reagoval na toto oznámení výpovědí smlouvy podle ust. § 11a odst. 4 energetického zákona. Výpověď byla účastníku řízení doručena dne 24. ledna 2022. Účastník řízení zaslal zákazníkovi sdělení ze dne 12. února 2022 (akceptaci ukončení smlouvy), ve kterém uvedl, že předmětná smlouva bude ukončena k datu 28. února 2022.
- [42] Dne 15. března 2022 účastník řízení vystavil zákazníkovi fakturu (daňový doklad č. ██████████, a to za zúčtovací období od 20. srpna 2021 do 28. února 2022. V této faktuře byla zákazníkovi vyúčtována mj. i dodávka plynu za období od 7. února 2022 do 28. února 2022, a to v ceně oznámeného zvýšení ceny plynu.
- [43] Zákazník toto vyúčtování přípisem ze dne 20. března 2022 reklamoval. V reklamaci mj. rozporoval, stav měřidla a ceny účtované v období od 7. února 2022 do 28. února 2022 a požadoval vyúčtování v ceně ██████████ Kč/MWh.
- [44] Účastník řízení reagoval na tuto reklamaci vystavením Opravného daňového dokladu k faktuře č. ██████████ (daňový doklad č. ██████████). Tento daňový doklad byl vystaven 13. dubna 2022. Dodávka plynu za období od 7. února 2022 do 28. února 2022 je v něm i nadále vyúčtována ve zvýšené ceně.

#### **IV. I. II. Právní hodnocení**

- [45] Přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se dopustí výrobce, dovozce, vývoze, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel tím, že poruší zákaz používání nekalých obchodních praktik.
- [46] Podle ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele se užívání nekalých obchodních praktik před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí zakazuje.
- [47] Podle ust. § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele se nekalou obchodní praktikou rozumí zejména klamavé konání podle ust. § 5 nebo klamavé opomenutí podle ust. § 5a a agresivní obchodní praktika podle ust. § 5b. Obchodní praktiky, které se považují za nekalé za všech okolností, jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 tohoto zákona.
- [48] Podle ust. písm. f) přílohy 2 zákona o ochraně spotřebitele jsou obchodní praktiky vždy považovány za agresivní, pokud prodávající požaduje na spotřebiteli okamžitou nebo odloženou platbu za výrobky nebo služby, které mu dodal, ačkoliv si je spotřebitel neobjednal nebo požaduje vrácení či uschování nevyžádaných výrobků, nejedná-li se o náhradní dodávku podle předem uzavřené smlouvy.
- [49] Z výkladu ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele vyplývá, že trestat lze pouze podnikatele, který se dopustil jednání (tj. užití nekalé obchodní praktiky), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. podnikatele, který přímo při své činnosti nekalou obchodní praktiku užije a který svým postavením vůči spotřebiteli spadá do zákonem vymezeného taxativního výčtu (tj. výrobce, dovozce, vývoze, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel).

- [50] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele se prodávajícím rozumí podnikatel, který spotřebiteli prodává výrobky nebo poskytuje služby.
- [51] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se spotřebitelem rozumí fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.
- [52] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 – 52, či rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 – 38 (oba rozsudky se týkaly posouzení agresivní obchodní praktiky), musí vnitrostátní orgán při zjišťování, zda je obchodní praktika zakázaná podle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 2005/29/ES ze dne 11. května 2005, o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu (dále jen „směrnice o nekalých obchodních praktikách“), postupovat následujícím způsobem. Nejprve je nutno vyhodnotit, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a 2 zákona o ochraně spotřebitele, přičemž pro uvedené posouzení není nutné zohlednit otázku, zda předmětná praktika může narušit rozhodnutí průměrného spotřebitele o obchodní transakci. Pokud vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že dotčené jednání nesplňuje kritéria žádné ze zakázaných praktik uvedených v příloze č. 1 a 2 zákona o ochraně spotřebitele, tak posuzuje, zda je obchodní praktika zakázaná podle ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele, tj. zda se jedná o agresivní obchodní praktiku. Teprve poté, co vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že se nejedná o agresivní praktiku, může posuzovat, zda předmětná obchodní praktika naplňuje znaky nekalé obchodní praktiky podle ust. § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele.
- [53] Závěry výše uvedené judikatury lze tedy obecně shrnout tak, že při určení, zda obchodní praktika představuje nekalou obchodní praktiku, je nejprve nutno stanovit, zda dotčená obchodní praktika naplňuje znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v příloze č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, resp. v příloze I. směrnice o nekalých obchodních praktikách (v tzv. „černé listině“). Pokud je taková praktika v příloze nalezena, není třeba ověřovat, zda jsou splněny obecné podmínky nekalých obchodních praktik vyjádřené v člancích 6 až 9 směrnice o nekalých obchodních praktikách a v ust. § 5, § 5a a § 5b zákona o ochraně spotřebitele. Pokud posuzované jednání v tzv. černé listině obsaženo není, přistupuje se ke zkoumání, zda jsou naplněny podmínky tzv. malých generálních klauzulí (neboli tzv. „šedé listiny“), tj. obecné podmínky nekalých obchodních praktik vyjádřené v člancích 6 až 9 směrnice o nekalých obchodních praktikách a v ust. § 5, § 5a a § 5b zákona o ochraně spotřebitele. Pokud se nejedná o klamavé konání, klamavé opomenutí či agresivní obchodní praktiku, přistoupí se k vyhodnocení otázky, zda daná obchodní praktika naplňuje pojmové znaky generální klauzule nekalých obchodních praktik podle ust. § 4 zákona o ochraně spotřebitele či podle článku 5 odst. 2 směrnice o nekalých obchodních praktikách.
- [54] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení je právnická osoba a držitel licence na obchod s elektřinou a plynem, přičemž povaha jeho činnosti (podnikání) spočívá v prodeji elektřiny a plynu, resp. v poskytování sdružených služeb dodávky elektřiny a plynu, kdy subjekt nejenže dodává zákazníkovi tyto komodity, ale také mu zajišťuje na vlastní jméno a na vlastní účet jejich dopravu a související služby. Z uvedeného tedy vyplývá, že účastník řízení vůči zákazníkům vystupoval jako prodávající ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele.
- [55] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že dotčení zákazníci jsou nepodnikající fyzické osoby, které nejednaly v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání. Správní orgán tak usuzuje ze skutečnosti, že ve smlouvách o sdružených službách dodávek elektřiny a plynu není u zákazníků uvedeno IČO, ale jejich data narození. Zákazníci tak naplňují definici spotřebitele, podle ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.
- [56] V rámci správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení uzavřel se zákazníky smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu do jejich odběrných míst.
- [57] Podle ust. § 11a odst. 4 energetického zákona nesouhlasí-li spotřebitel nebo podnikající fyzická osoba uvedená v odstavci 1 se zvýšením ceny nebo se změnou jiných smluvních podmínek, jsou oprávněni

bez postihu vypovědět závazek ze smlouvy kdykoliv do desátého dne přede dnem účinnosti zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek, přičemž taková výpověď je účinná ke dni bezprostředně předcházejícímu dni účinnosti zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek. Lhůta je zachována, je-li v jejím průběhu odesláno oznámení o výpovědi závazku ze smlouvy držiteli licence.

**Tabulka č. 1**

Zákazník	Odběrné místo EAN/EIC	Změna ceny účinná od	Výpověď doručena	Počet dnů do účinnosti změny
		15.02.2022	26.01.2022	20
		15.02.2022	04.02.2022	11
		15.02.2022	04.02.2022	11
		15.02.2022	04.02.2022	11
		15.02.2022	04.02.2022	11
		15.02.2022	01.02.2022	14
		15.02.2022	04.02.2022	11
		07.02.2022	24.01.2022	14

- [58] Ze zjištěného skutkového stavu zobrazeného v přehledové Tabulce č. 1 vyplývá, že všichni dotčení zákazníci vypověděli smlouvu ve lhůtě stanovené ust. § 11a odst. 4 energetického zákona, kdy nejen, že výpovědi byly účastníku řízení v této lhůtě odeslány, ale byly mu rovněž doručeny. Účinky těchto výpovědí tak nastaly ke dni bezprostředně předcházejícímu dni účinnosti zvýšení ceny, tj. ke dni 14. února 2022, resp. 6. února 2022 v případě pana ██████████ K uvedeným dnům byl tedy ukončen smluvní vztah mezi účastníkem řízení a jednotlivými zákazníky, kdy správní orgán pro úplnost dodává, že výpověď je jednostranným úkonem a bylo zcela bezpředmětné, k jakému dni účastník řízení zákazníkům stanovil konec smluvního vztahu v rámci akceptačního dopisu.

**Tabulka č. 2**

Zákazník	Odběrné místo EAN/EIC	Daňový doklad	Vyúčtováno dne	Za období
			03.03.2022	02.10.2021 – 15.02.2022
			07.03.2022	26.01.2022 – 24.02.2022
			12.04.2022	26.01.2022 – 24.02.2022
			08.03.2022	25.03.2021 – 24.02.2022
			14.03.2022	10.11.2021 – 28.02.2022
			14.04.2022	10.11.2021 – 28.02.2022
			14.03.2022	29.01.2022 – 02.03.2022
			13.05.2022	29.01.2022 – 02.03.2022
			15.03.2022	10.06.2021 – 28.02.2022
			15.03.2022	01.10.2021 – 02.03.2022
			14.04.2022	01.10.2021 – 02.03.2022
			15.03.2022	20.08.2021 – 28.02.2022
			13.04.2022	20.08.2021 – 28.02.2022

- [59] Ze zjištěného skutkového stavu zobrazeného v přehledové Tabulce č. 2 rovněž vyplynulo, že účastník řízení vyúčtoval dotčeným zákazníkům dodávku elektřiny a plynu i za období přesahující okamžik zániku smluvních vztahů, a to v některých případech i opakovaně, poté, co někteří zákazníci konečné vyúčtování u účastníka řízení reklamovali (opravná vyúčtování jsou v tabulce vyznačena šedě).
- [60] Z výpisu z informačního systému operátora trhu, společnosti OTE, a.s., vyplývá, že účastník řízení v informačním systému operátora trhu nečinil v souvislosti s ukončením dodávek energií zákazníkům v rádných zákonných termínech, tedy ke dni 14. února 2022 a 6. února 2022 žádné úkony, tj. nezadal

do tohoto systému požadavky na zkrácení dodávek elektřiny a plynu do odběrných míst zákazníků a že dodával energie do odběrných míst k datům, které si sám stanovil.

**Tabulka č. 3**

<b>Zákazník</b>	<b>Odběrné místo EAN/EIC</b>	<b>Období plnění bez právního důvodu</b>	<b>Počet dnů plnění bez právního důvodu</b>
		15.02.2022	1
		15.02.2022 – 24.02.2022	10
		15.02.2022 – 24.02.2022	10
		15.02.2022 – 28.02.2022	14
		15.02.2022 – 02.03.2022	16
		15.02.2022 – 28.02.2022	14
		15.02.2022 – 02.03.2022	16
		07.02.2022 – 28.02.2022	14

- [61] Účastník řízení tedy dodával elektřinu a plyn do odběrných míst zákazníků (spotřebitelů), aniž by s nimi po období uvedené v předposledním sloupci Tabulky č. 3 měl uzavřeny smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny/plynu, resp. aniž by k tomu existoval jakýkoliv právní důvod, a zároveň po zákaznících za takto neoprávněně dodanou elektřinu/plyn požadoval platby, a to prostřednictvím doručených faktur (daňových dokladů) specifikovaných v Tabulce č. 2.
- [62] Účastník řízení tak po zákaznících požadoval úhrady sdružených služeb dodávky elektřiny či plynu, které si tito spotřebitelé u účastníka řízení neobjednali.
- [63] Správní orgán podle závěrů rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 – 52, a ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 - 38, přistoupil ke zjišťování, zda je popsaná obchodní praktika zakázána podle zákona o ochraně spotřebitele. Nejprve vyhodnocoval, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele.
- [64] Podle ust. § 4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele je nekalou obchodní praktikou za všech okolností praktika uvedená v příloze č. 1 a příloze č. 2 k tomuto zákonu. Podle ust. písm. f) přílohy č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele jsou obchodní praktiky vždy považovány za agresivní, pokud podnikatel požaduje na spotřebiteli okamžitou nebo odloženou platbu za výrobky nebo služby, které mu dodal, ačkoliv si je spotřebitel neobjednal nebo požaduje vrácení či uschování nevyžádaných výrobků, nejednali se o náhradní dodávku podle předem uzavřené smlouvy.
- [65] Vzhledem k tomu, že bylo v rámci správního řízení prokázáno, že účastník řízení v postavení prodávajícího požadoval po výše uvedených zákaznících jako spotřebitelích platby za sdružené služby dodávky elektřiny či plynu, které jim dodal, ačkoliv si je uvedení spotřebitelé neobjednali, dospěl správní orgán k závěru, že popsaná obchodní praktika účastníka řízení naplňuje znaky agresivní obchodní praktiky podle ust. § 4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu.
- [66] Jelikož správní orgán dospěl k závěru, že se jedná o užití agresivní obchodní praktiky podle ust. § 4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu, nezabýval se již tím, zda je popsaná obchodní praktika také zakázána podle ust. § 5, § 5a nebo § 5b zákona o ochraně spotřebitele či zda naplňuje znaky nekalé obchodní praktiky podle ust. § 4 odst. 1 témuž zákonu.

- [67] Správní orgán má za prokázané, že účastník řízení popsáním jednáním naplnil formální znaky přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, když vůči zákazníkům porušil zákaz používání nekalých obchodních praktik uvedený v ust. § 4 odst. 4 téhož zákona.
- [68] Podle ust. § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky je pokračováním v přestupku takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku.
- [69] Správní orgán vymezil v předmětu řízení jednání účastníka řízení jako 13 dílčích útoků, byť směřovalo pouze vůči zákazníkům v 8 odběrných místech, neboť účastník řízení některým zákazníkům vystavil i opravná vyúčtování, v jejichž důsledku po zákaznících opakovaně (v jiných dnech) požadoval platby za služby, které si od něj uvedení spotřebitelé neobjednali. Oproti této možnosti kvalifikace jednání účastníka řízení poté stojí skutečnost, že účastník řízení v podstatě i přes námitky zákazníků trval na úhradě dodávky elektřiny či plynu za určité období (přesahující smluvní vztah), a to i v rámci vystavených opravných vyúčtování a své jednání fakticky neopakoval. Podle názoru správního orgánu však nelze odhlédnout od skutečnosti, že znakem přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele spočívajícího v tzv. setrvačném prodeji je požadavek úhrady, resp. platby, který je možno naplnit vždy jen v určitém okamžiku. Požaduje-li tedy prodávající de facto opakovaně platbu, byť za totožnou službu, podle názoru správního orgánu každý z těchto požadavků ob stojí samostatně jako užití nekalé obchodní praktiky setrvačného prodeje. Správní orgán si je však zároveň vědom, že podle ust. § 38 písm. g) zákona o odpovědnosti za přestupky je závažnost přestupku a od něj se odvíjející sankce dána i počtem jednotlivých dílčích útoků. Kvalifikace jednání účastníka řízení tak, jak ji provedl správní orgán, by pak v tomto ohledu byla v neprospěch účastníka řízení, což by bylo možno hodnotit jako porušení zásad správního trestání. Správní orgán tedy formálně kvalifikuje jednání účastníka řízení jako 13 dílčích útoků, avšak v případných úvahách o druhu či výši sankce na tyto hledí jako na dílčí útoky spáchané účastníkem řízení vůči zákazníkům v 8 odběrných místech, tj. mírněji.
- [70] Správní orgán konstatuje, že všechny kumulativní podmínky pokračování v přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele považuje za splněné když:
- všech 13 dílčích útoků jsou skutky spočívající v užití agresivních obchodních praktik vůči zákazníkovi v postavení spotřebitele,
  - tyto útoky byly vedeny jednotným záměrem spočívajícím ve snaze získat neoprávněný prospěch z dodávek plynu a elektřiny zákazníkům bez uzavřené smlouvy o dodávkách těchto komodit,
  - dílčí útoky naplňují stejnou skutkovou podstatu přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele,
  - dílčí útoky vykazují stejný způsob provedení, tzn. dodávání plynu či elektřiny do odběrných míst zákazníkům bez právního důvodu a požadování platby za tyto neobjednané dodávky,
  - dílčí útoky mají mezi sebou časovou souvislost, když k těmto útokům docházelo v období od února do března 2022.
- [71] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.
- [72] Účastník řízení porušil chráněný zájem společnosti tím, že po uvedených spotřebitelích požadoval platby za služby, které jim dodal, ačkoliv si je tito spotřebitelé neobjednali. Konkrétní společenská škodlivost spočívá v narušení veřejného zájmu na ochraně práv spotřebitele, neboť kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení při uplatňování práv zákazníků. K porušení chráněného zájmu bezpochyby došlo, neboť zákazníkům byly vystaveny faktury za dodané komodity, které si od účastníka řízení neobjednali. Povinnost k úhradě za tuto dodávku spotřebitelům přitom vůbec nevznikla – § 1838 zákona č. 89/2012 Sb., občanský

zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), stanovuje, že dodal-li podnikatel spotřebiteli něco bez objednávky a ujal-li se spotřebitel držby, hledí se na spotřebitele jako na poctivého držitele; spotřebitel nemusí na své náklady podnikateli nic vracet, ani ho o tom vyrozumět. Tato právní úprava provádí čl. 27 směrnice 2011/83/EU, podle kterého spotřebiteli nevzniká povinnost poskytnout úhradu v případech nevyžádaného dodání zboží, vody, plynu, elektřiny, tepla z dálkového vytápění nebo digitálního obsahu či nevyžádaného poskytnutí služeb, které je zakázáno na základě čl. 5 odst. 5 bodu 29 přílohy I směrnice 2005/29 ES. Ve smyslu eurokonformního výkladu ust. § 1838 občanského zákoníku tak zákazníkovi, kterému byla dodána komodita, aniž si ji objednal, nevzniká povinnost k úhradě této dodávky. Přesto zákazníkům byly vystaveny faktury (byla po nich požadována úhrada), čímž byl jednoznačně dotčen objekt přestupku.

- [73] Nekalé obchodní praktiky významným způsobem poškozují spotřebitele a mohou vést k vytvoření překážek řádného fungování vnitřního trhu a narušení hospodářské soutěže. Jednání účastníka řízení přitom dosahuje dostatečné intenzity k vyslovení závěru o odpovědnosti za přestupek, neboť pokud by tomu tak nebylo, mohlo by docházet k faktické veřejnoprávní nepostižitelnosti dodavatelů energetických komodit. Pak by mohlo docházet k tomu, že by dodavatel mohl i přes neexistenci platně uzavřené smlouvy dodávat „beztrestně“ spotřebiteli energie a za tyto služby požadovat úhradu. Popisovaný stav by však odporoval smyslu zákona o ochraně spotřebitele. Správní orgán si je vědom, že protiprávním jednáním vůči zákazníkům v 8 odběrných místech nemůže dojít k deformaci trhu s energetikou, přesto je zde však veřejný zájem na postihu tohoto jednání, neboť jeho akceptací by mohlo dojít k jeho obecnému rozšíření a negativním důsledkům jak pro spotřebitele, tak pro ostatní dodavatele.
- [74] Skutečnost, že k nevyžádaným dodávkám docházelo jen po relativně krátkou dobu (několik dní), není podle správního orgánu rozhodná pro posouzení naplnění materiální stránky přestupku, je však zohledněna při ukládání sankce. Výjimku však správní orgán spatřuje v jednání účastníka řízení vůči panu Koločovi, kdy nevyžádané plnění probíhalo fakticky pouze jediný den, který z pohledu správního orgánu s ohledem na proces změny dodavatele elektřiny či plynu lze považovat za akceptovatelný z pohledu společenské škodlivosti takového jednání. Správní orgán tedy správní řízení v části setrvačného prodeje vůči spotřebiteli panu [REDAKCE] samostatně zastavil, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí.
- [75] Správní orgán zde opakovaně podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Takový postup plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu.
- [76] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že jednání účastníka řízení vůči výše uvedeným zákazníkům vyjma pana Koloče dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že účastník řízení 12 dílčími útoky naplnil také materiální stránku přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

#### *Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání*

- [77] Účastník řízení k projednávanému přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele uvedl, že byl počátkem roku 2022 nucen přistoupit ke zvýšení ceny elektřiny a plynu z důvodu jejich nepředvídatelného enormního nárůstu na světových trzích u zákazníků, u kterých to umožňoval smluvní vztah. Zvýšení ceny, které provedl s účinností ke dni 10. ledna 2022, 7. února 2022 a 15. února 2022, se týkalo 5 728 odběrných míst, přičemž dodával energie do 24 962 odběrných

míst. Po oznámení ceny se začal potýkat s enormním nárůstem množství vyřizování různých požadavků. V měsíci lednu zaznamenal 9 798 přichozích požadavků od zákazníků a v měsíci únoru 2022 7 311 požadavků. Dále se účastník řízení v únoru 2022 potýkal s nárůstem nemocnosti zaměstnanců v rámci epidemie nemoci covid-19. Na každý přijatý e-mail účastník řízení reagoval automatickou odpovědí, ve které upozorňoval na možnost prodloužení doby zpracování požadavku. Přes veškerou snahu, i když přijal na vyřizování agendy další pracovníky, se účastník řízení nepodařilo v některých individuálních případech včas, tj. k datu zvýšení ceny, zpracovat výpověď zákazníka. Účastník řízení podotýká, že i přes tyto skutečnosti nebylo třeba čekat na akceptaci výpovědi z jeho strany a nebylo nijak bráněno zákazníkovi v možnosti kontaktovat nové dodavatele a účastník řízení nenese žádnou odpovědnost za to, že noví dodavatelé nezahájili dodávku bezprostředně po ukončení smluv o dodávkách, neboť výpověď ze strany zákazníka je jednostranným právním jednáním. Naopak kdyby účastník řízení výpovědi zpracoval včas a zadal by ukončení smluv operátorovi trhu, tak by se naopak zákazníci ocitli v situaci, kdy si odběrná místa nepřevzali noví dodavatelé a zákazníkům by v bezesmluvním vztahu mohla být distributorem demontována měřidla z důvodu neoprávněného bezesmluvního odběru. Jelikož noví dodavatelé nezahájili dodávku do příslušných odběrných míst, tak účastník řízení ještě po určitou krátkou dobu v řádu dní pokračoval v dodávkách energií do odběrných míst. Dodávky následně zákazníkům účtoval. Opravným vyúčtováním účtoval dodávku energií zákazníkům za původní sjednané ceny, které byly v daném období pro zákazníky mimořádně příznivé. Zákazníci tak nebyli žádným způsobem poškozeni. Účastník řízení neměl v žádném případě v úmyslu zákazníky poškozovat a záměrně zdržovat jejich přechod k jinému dodavateli energií. Po zahájení správního řízení účastník řízení dobrovolně opravil vyúčtování i všem ostatním zákazníkům, i když o to nežádali. Vzniklé přeplatky byly zákazníkům vráceny. Svě vyjádření účastník řízení doložil vystavenými opravnými daňovými doklady. Účastník řízení se správním orgánem v rámci správního řízení spolupracoval a poskytl mu veškerou součinnost.

- [78] Správní orgán k uvedeným námitkám uvádí, že považuje za nesporné, že účastník řízení dodával spotřebitelům po určité období elektřinu/plyn, aniž by mezi ním a spotřebiteli existoval závazkový právní vztah. Těmto zákazníkům následně účastník řízení vystavil faktury, a tedy za tuto dodávku požadoval platby. Účastník řízení spotřebitelům dodal zboží, resp. poskytl služby, které si od něj daní spotřebitelé neobjednali. Správní orgán tedy nemá pochyb, že došlo k naplnění formálních znaků přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, resp. užití nekalé obchodní praktiky definované ust. písm. f) přílohy č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele. Podle názoru správního orgánu byla jednáním účastníka řízení naplněna rovněž materiální stránka uvedeného přestupku, jak již bylo obecně uvedeno výše, neboť v případě poskytování nevyžádaného plnění obchodníkem odběrateli je třeba hodnotit společenskou škodlivost jednání jednak ve vztahu k charakteru trhu s energiemi, kdy odběratelé mají možnost v jednom okamžiku odebírat plyn toliko od jediného dodavatele. Správní orgán nezjistil a ani neklade k tíži účastníka řízení, že by motivem jeho jednání mělo být blokování procesu změny dodavatele. Dotčenou nekalou obchodní praktiku však není možné omezovat pouze na případy bránění změny dodavatele, skutková podstata praktiky podle písm. f) přílohy č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele je založena na poskytování neobjednaného plnění spotřebiteli. Pokud v takovém případě dodavatel realizuje dodávku za situace, kdy mu nesvědčí žádný právní titul k jejímu uskutečňování, má správní orgán za to, že nutná míra společenské škodlivosti jednání je naplněna, ledaže by byly zjištěny nějaké důležité skutečnosti, které intenzitu společenské škodlivosti snižují natolik, že by její míra byla nižší než nepatrná a dané jednání by tak nebylo možno postihnout jako přestupek. To však nebude běžné, jelikož omezující význam předmětné praktiky tkví primárně v nerespektování vůle spotřebitele. V projednávaném případě přitom spotřebitelé svoji vůli projevíli záměrně a jednoznačně, přičemž jejich vůle nebyla respektována (srov. rozhodnutí Rady ERÚ ze dne 16. května 2023, č. j. 02598-30/2022-ERU). Správní orgán však zároveň společenskou škodlivost, resp. závažnost, jednání účastníka řízení hodnotí jako velmi nízkou, neboť jednak lze nepochybně přisvědčit námitce účastníka řízení, že výpověď je jednostranným právním jednáním a dotčení zákazníci nemuseli vyčkávat na akceptaci ze strany účastníka řízení (požadavek nového dodavatele nemůže být kladen k tíži účastníka řízení) Zároveň je nutné vzít v potaz, že zákazníkům byla v končeném důsledku vyúčtována i za vytykané období původně sjednaná cena. K těmto skutečnostem správní orgán jako ke skutečnostem výrazně snižující závažnost přestupku účastníka řízení přihlíží v části V. odůvodnění tohoto rozhodnutí.

- [79] K námitce účastníka řízení stran navýšení počtu podání, které musel zpracovat v dotčeném období, správní orgán uvádí, že toto navýšení bylo nesporně zapříčiněno obchodním rozhodnutím účastníka řízení zvýšit cenu za dodávané komodity. Účastník řízení je jako držitel licence povinen v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. m) energetického zákona mít k plnění svých práv a povinností k dispozici potřebné lidské, technické a finanční zdroje. Učiní-li pak obchodní rozhodnutí, jehož následek může ohrozit plnění povinností definovaných ať už energetickým zákonem či zákonem o ochraně spotřebitele, musí být podle názoru správního orgánu připraven nést následky i případného postihu za neplnění těchto povinností.
- [80] Účastník řízení dále upozornil správní orgán, že podněty ohledně popsanych skutků posílala za zákazníky [REDAKCE]. Správní orgán s paní [REDAKCE] komunikoval, aniž by dotčená předložila plnou moc k zastupování zákazníků. Pokud správní orgán jednal s paní [REDAKCE] bez jejího zplnomocnění dotčenými zákazníky, považuje jednání správního orgánu za chybný úřední postup.
- [81] Správní orgán k uvedené námitce uvádí, že v rámci správního řízení, resp. v tomto rozhodnutí, vychází zejména z podkladů předložených samotným účastníkem řízení. Dotčení zákazníci nemají postavení účastníků řízení o přestupku, např. jako poškození. [REDAKCE] nečinila v rámci vedeného řízení o přestupku vůči správnímu orgánu žádné úkony. Bylo-li ze strany ERÚ jednáno s [REDAKCE] mohlo tak být činěno jako s podatelkou podnětu. Podnět k zahájení řízení podle ust. § 42 správního řádu je ve své podstatě neformálním úkonem, jež na rozdíl od podání ve smyslu ust. § 37 správního řádu nevyžaduje žádné formální ani obsahové náležitosti. Podnět k zahájení řízení o přestupku, resp. výkonu dozorové činnosti, není oprávněna podat pouze osoba dotčená potenciálním nezákonným jednáním pachatele, ale může jej podat ve své podstatě kdokoliv.

#### **IV. II. Reklamacce vyúčtování dodávky plynu [výrok I. b) až d) rozhodnutí]**

##### **IV. II. I. Popis skutkového stavu**

###### *Zákaznice* [REDAKCE]

- [82] ERÚ šetřením vedeným pod sp. zn. 05859/2022-ERU zjistil, že účastník řízení dne 7. března 2022 vystavil zákaznici, paní [REDAKCE] fakturu za sdružené služby dodávky plynu (daňový doklad č. [REDAKCE] za zúčtovací období od 26. ledna 2022 do 24. února 2022. V této faktuře vyúčtoval zákaznici mj. i dodávku plynu za období od 15. února 2022 do 24. února 2022 v ceně [REDAKCE] Kč/MWh (bez DPH).
- [83] Zákaznice toto vyúčtování (daňový doklad č. [REDAKCE] reklamovala přípisem ze dne 11. března 2022, který byl účastníku řízení doručen téhož dne. V reklamaci mj. uvedla, že účastník řízení účtoval dodávky plynu za období, kdy už neexistoval smluvní vztah na dodávky plynu.
- [84] Účastník řízení reagoval na reklamaci sdělením ze dne 13. dubna 2022, v rámci kterého uvedl, že došlo k vystavení Opravného daňového dokladu k faktuře č. [REDAKCE] (daňový doklad č. [REDAKCE]). Tento daňový doklad byl vystaven dne 12. dubna 2022.

###### *Zákazník* [REDAKCE]

- [85] ERÚ šetřením vedeným pod sp. zn. 02036/2022-ERU zjistil, že účastník řízení dne 10. února 2022 vystavil zákazníkovi, panu [REDAKCE] fakturu za sdružené služby dodávky plynu (daňový doklad č. [REDAKCE] za zúčtovací období od 23. června 2021 do 31. ledna 2022.
- [86] Zákazník toto vyúčtování (daňový doklad č. [REDAKCE] reklamoval dne 24. února 2022. Dne 25. února 2022 účastník řízení zákazníkovi potvrdil přijetí reklamacce ke dni 24. února 2022. V reklamaci zákazník mj. reklamoval zvýšení ceny za dodávanou komoditu, které mu nebylo adresně



oznámeno. Účastník řízení reagoval na reklamaci e-mailovou odpovědí zákazníkovi dne 17. března 2022.

Zákazník [REDACTED]

- [87] ERÚ šetřením vedeným pod sp. zn. 05868/2022-ERU zjistil, že účastník řízení dne 15. března 2022 vystavil zákazníkovi, panu [REDACTED] fakturu za sdružené služby dodávky plynu (daňový doklad č. [REDACTED]) za zúčtovací období od 20. srpna 2021 do 28. února 2022. V této faktuře vyúčtoval zákazníkovi mj. i dodávku plynu za období od 7. února 2022 do 28. února 2022 v ceně [REDACTED] Kč/MWh (bez DPH).
- [88] Zákazník toto vyúčtování (daňový doklad č. [REDACTED]) reklamoval dopisem ze dne 20. března 2022, který byl účastníku řízení doručen dne 21. března 2022, kdy mimo jednotkové ceny za dodávku komodity zákazník rozporoval rovněž stav měřidla ke dni 28. února 2022.
- [89] Z Detailu reklamace (reklamace vyúčtování distribuce č. [REDACTED]) a ze sdělení účastníka řízení ze dne 28. července 2022 vyplývá, že účastník řízení reklamoval dne 31. března 2022 stav měřícího zařízení u provozovatele distribuční soustavy. Z Evidence reklamací a požadavků (č. reklamace [REDACTED]) portálu PDS vyplývá, že reklamace vyúčtování distribuce bylo vyřízeno dne 1. dubna 2022.
- [90] Účastník řízení reagoval na reklamaci sdělením ze dne 25. dubna 2022, v rámci kterého zákazníkovi odůvodnil zvýšení ceny za dodávku plynu a dále uvedl, že jeho reklamace stavu měřidla byla vyhodnocena jako oprávněná a došlo k vystavení Opravného daňového dokladu k faktuře č. [REDACTED] (daňový doklad č. [REDACTED]). Tento daňový doklad byl vystaven dne 13. dubna 2022.

#### **IV. II. II. Právní hodnocení**

- [91] V rámci správního řízení bylo zjištěno, že účastník řízení je držitelem licence na obchod s plynem č. 240908037. Vztahují se tak na něho povinnosti stanovené ust. § 61 odst. 2 energetického zákona.
- [92] Přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona se držitel licence na obchod s plynem dopustí tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 61 odst. 2 téhož zákona.
- [93] Podle ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona je obchodník s plynem povinen dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb.
- [94] Podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu je standardem lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu zaslání písemného vyřízení reklamace zákazníka na vyúčtování dodávky plynu nebo na nevrácení zaplacených přeplatků, a to do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace.

Zákaznice [REDACTED] [výrok I. b) rozhodnutí]

- [95] V rámci správního řízení bylo zjištěno, že zákaznice, paní [REDACTED] reklamovala u účastníka řízení dne 11. března 2022 vyúčtování sdružených služeb dodávky plynu č. [REDACTED]. Reklamace byla účastníku řízení doručena téhož dne. Den 11. březen 2022 je tak rozhodným dnem pro začátek běhu lhůty podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu, kdy tato lhůta účastníku řízení uplynula dne 28. března 2022.
- [96] Za písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu zákaznice je možno považovat až sdělení účastníka řízení ze dne 13. dubna 2022, tj. 16 dní po uplynutí lhůty dané ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu.
- [97] Na základě těchto skutečností považuje správní orgán za prokázané, že účastník řízení nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu podle ust. § 16 odst. 1 písm. a)

vyhlášky o kvalitě dodávek plynu, tedy porušil povinnost danou mu ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona, neboť nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb.

*Zákazník [redacted] [výrok I. c) rozhodnutí]*

- [98] V rámci správního řízení bylo zjištěno, že zákazník, pan [redacted] reklamoval u účastníka řízení dne 24. února 2022 vyúčtování sdružených služeb dodávky plynu č. [redacted]. Reklamáce byla účastníku řízení doručena téhož dne. Den 24. únor 2022 je tak rozhodným dnem pro začátek běhu lhůty podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu, kdy tato lhůta účastníku řízení uplynula dne 11. března 2022.
- [99] Za písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu zákazníka je možno považovat e-mailovou odpověď účastníka řízení zasloupanou zákazníkovi dne 17. března 2022, tj. 6 dní po uplynutí lhůty dané ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu.
- [100] Na základě těchto skutečností považuje správní orgán za prokázané, že účastník řízení nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu, tedy porušil povinnost danou mu ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona, neboť nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb.

*Zákazník [redacted] [výrok I. d) rozhodnutí]*

- [101] V rámci správního řízení bylo zjištěno, že zákazník, pan [redacted] reklamoval u účastníka řízení dne 20. března 2022 vyúčtování sdružených služeb dodávky plynu č. [redacted]. Reklamáce byla účastníku řízení doručena dne 21. března 2022. Den 21. březen 2022 je tak rozhodným dnem pro začátek běhu lhůty podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu.
- [102] Podle ust. § 16 odst. 2 vyhlášky o kvalitě dodávek plynu spočívá-li důvod reklamace vyúčtování dodávky plynu ve vyúčtování přepravy, distribuce nebo uskladňování plynu a dodavatel nebo dodavatel sdružené služby ve lhůtě podle odstavce 1 písm. a) reklamuje vyúčtování přepravy, distribuce nebo uskladňování plynu podle ust. § 14, lhůty podle odstavce 1 po dobu vyřizování reklamace podle ust. § 14 neběží. Jak vyplynulo ze zjištěného skutkového stavu, reklamace distribuce probíhala ve dnech 31. března 2022 až 1. dubna 2022. Po dobu těchto 2 dnů tedy účastníku řízení lhůta podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu neběžela a uplynula až dne 7. dubna 2022.
- [103] Za písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu zákazníka je možno považovat až sdělení účastníka řízení ze dne 25. dubna 2022, tj. 18 dní po uplynutí lhůty dané ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu.
- [104] Na základě těchto skutečností považuje správní orgán za prokázané, že účastník řízení nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek plynu, tedy porušil povinnost danou mu ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona, neboť nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb.

*Formální a materiální stránka přestupků podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona*

- [105] Na základě těchto skutečností považuje správní orgán za prokázané, že účastník řízení nedodržel ve třech případech standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky plynu, tedy porušil povinnost danou mu ust. § 61 odst. 2 písm. h) energetického zákona, neboť nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, čímž naplnil formální stránku 3 přestupků podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) téhož zákona. Jelikož účastník řízení svým jednáním v případě překročil lhůtu k zaslání písemného vyřízení reklamace o 6, 16 a 18 dnů, je v jeho jednání možné shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v narušení veřejného zájmu na ochraně práv zákazníků, v tomto konkrétním případě bylo porušeno právo zákazníků na řádné a včasné poskytnutí informace ohledně jimi uplatněné

reklamace. Uvedené odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky 3 přestupků podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná).

#### *Návrhy a námitky účastníka řízení a jejich vypořádání*

- [106] Účastník řízení k projednávaným přestupkům podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona uvedl, že se na začátku roku 2022 potýkal enormním nárůstem podnětů a reklamací od zákazníků. Účastník řízení rovněž uvedl, že všem dotčeným zákazníkům vyplatil náhradu za nedodržení standardu lhůty pro vyřízení reklamace, kdy v případě paní [REDAKCE] a pana [REDAKCE] tak učinil dobrovolně, aniž by o náhradu uvedení zákazníci žádali.
- [107] Správní orgán k uvedeným námitkám opětovně uvádí, že nárůst podnětů a reklamací v roce 2022 byl nepochybně způsoben rozhodnutím účastníka řízení přistoupit ke zvýšení cen dodávaných komodit. Následek jednání účastníka řízení jej pak nemůže zbavit odpovědnosti za protiprávní jednání. Vyplacení náhrad za nedodržení standardu všem dotčeným zákazníkům, vč. těch, kteří o ně nežádali, hodnotí správní orgán jako okolnost výrazně snižující závažnost dotčených přestupků, čemuž se bude blíže věnovat v části Uložení správního trestu odůvodnění tohoto rozhodnutí.

### **IV. III. Reklamace vyúčtování dodávky elektřiny [výrok I. e) rozhodnutí]**

#### **IV. III. I. Popis skutkového stavu**

- [108] ERÚ šetřením vedeným pod sp. zn. 02036/2022-ERU zjistil, že účastník řízení dne 3. února 2022 vystavil zákazníkovi, panu [REDAKCE] fakturu za sdružené služby dodávky elektřiny (daňový doklad č. [REDAKCE]) za zúčtovací období od 23. června 2021 do 31. ledna 2022.
- [109] Zákazník toto vyúčtování (daňový doklad č. [REDAKCE]) reklamoval dne 24. února 2022. Dne 25. února 2022 účastník řízení zákazníkovi potvrdil přijetí reklamace ke dni 24. února 2022. V reklamaci zákazník mj. reklamoval zvýšení ceny za dodávanou komoditu, které mu nebylo adresně oznámeno. Účastník řízení reagoval na reklamaci e-mailovou odpovědí zákazníkovi dne 17. března 2022.

#### **IV. III. II. Právní hodnocení**

- [110] V rámci správního řízení bylo zjištěno, že účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 140908036. Vztahují se tak na něho povinnosti stanovené ust. § 30 odst. 2 energetického zákona.
- [111] Přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona se držitel licence na obchod s elektřinou dopustí tím, že poruší některou z povinností uvedených v ust. § 30 odst. 2 téhož zákona.
- [112] Podle ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona je obchodník s elektřinou povinen dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb.
- [113] Podle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny je standardem lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny zaslání písemného vyřízení reklamace zákazníka na vyúčtování dodávky elektřiny nebo na navrácení zaplacených přeplatků, a to do 15 kalendářních dnů ode dne doručení reklamace.
- [114] V rámci správního řízení bylo zjištěno, že zákazník, pan [REDAKCE] reklamoval u účastníka řízení dne 24. února 2022 vyúčtování sdružených služeb dodávky elektřiny č. [REDAKCE]. Reklamace byla účastníku řízení doručena téhož dne. Den 24. února 2022 je tak rozhodným dnem pro začátek běhu lhůty podle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny, kdy tato lhůta účastníku řízení uplynula dne 11. března 2022.

- [115] Za písemné vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny zákazníka je možno považovat e-mailovou odpověď účastníka řízení zasloupanou zákazníkovi dne 17. března 2022, tj. 6 dní po uplynutí lhůty dané ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny.
- [116] Na základě těchto skutečností považuje správní orgán za prokázané, že účastník řízení nedodržel standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny podle ust. § 20 odst. 1 písm. a) vyhlášky o kvalitě dodávek elektřiny, tedy porušil povinnost danou mu ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona, neboť nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb.

*Formální a materiální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona*

- [117] Na základě těchto skutečností považuje správní orgán za prokázané, že účastník řízení nedodržel v jednom případě standard lhůty pro vyřízení reklamace vyúčtování dodávky elektřiny, tedy porušil povinnost danou mu ust. § 30 odst. 2 písm. d) energetického zákona, neboť nedodržel stanovenou kvalitu dodávek a služeb, čímž naplnil formální stránku přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) téhož zákona. Jelikož účastník řízení svým jednáním překročil lhůtu k zaslání písemného vyřízení reklamace o 6 dnů, je v jeho jednání možné shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v narušení veřejného zájmu na ochraně práv zákazníka, v tomto konkrétním případě bylo porušeno právo zákazníka na řádné a včasné poskytnutí informace ohledně jimi uplatněné reklamace. Uvedené odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná).

*Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání*

- [118] Účastník řízení k projednávanému přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) energetického zákona uvedl totožné námítky jako k přestupkům podle ust. § 91 odst. 11 písm. d) téhož zákona a správní orgán tímto plně odkazuje na jejich vypořádání výše.

**IV. IV. Přerušení dodávek elektřiny a plynu [výrok I. f) a g) rozhodnutí]**

**IV. IV. I. Popis skutkového stavu**

- [119] ERÚ pod sp. zn. 11276/2022-ERU provedl šetření oprávněnosti přerušení dodávek elektřiny a plynu do odběrných míst zákazníka, pana [REDAKCE] (dále v této části jen „zákazník“).

*Odběrné místo elektřiny*

- [120] Účastník řízení dne 8. října 2020 uzavřel se zákazníkem pro odběrné místo EAN [REDAKCE] Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [REDAKCE], podle níž mělo dojít k zahájení dodávek elektřiny dne 2. prosince 2020. Podle uzavřené smlouvy činila cena za dodávku silové elektřiny [REDAKCE] Kč/MWh bez DPH a stálý měsíční plat [REDAKCE] Kč/měsíc bez DPH. Z výpisu ze systému operátora trhu však vyplývá, že účastník řízení byl dodavatelem elektřiny do odběrného místa zákazníka již ode dne 1. prosince 2016.
- [121] Fakturou za sdružené služby dodávky elektřiny č. [REDAKCE] ze dne 14. září 2021 byla zákazníkovi vyúčtována dodávka elektřiny do odběrného místa pro období od 8. září 2020 do 1. prosince 2020 v ceně za dodávku silové elektřiny ve výši [REDAKCE] Kč/MWh bez DPH a stálý měsíční plat [REDAKCE] Kč/měsíc bez DPH. Pro období od 2. prosince 2020 do 13. září 2021 byla účtována cena za dodávku silové elektřiny ve výši [REDAKCE] Kč/MWh bez DPH a stálý měsíční plat [REDAKCE] Kč/měsíc bez DPH. Vystavené vyúčtování je mimo jiné označeno číslem smlouvy [REDAKCE].
- [122] Platebním kalendářem – rozpis záloh č. [REDAKCE] ze dne 16. září 2021 (předložený zákazníkem a evidovaný pod č. j. 11276-2/2022-ERU), účastník řízení stanovil pro období od října 2021 do října 2022 ve vztahu k odběrnému místu zálohy za dodávku elektřiny ve výši [REDAKCE] Kč měsíčně.

Z doloženého rozpisu záloh vyplývá, že tento by se měl vztahovat ke smlouvě [REDACTED] Platební kalendář byl zákazníkovi doručen dne 21. září 2021 prostřednictvím e-mailu.

- [123] Dne 30. prosince 2021 oznámil účastník řízení prostřednictvím e-mailu zákazníkovi, že s účinností od 10. ledna 2022 mění všechny individuální ceny, kdy v případě distribuční sazby zákazníka [REDACTED] mělo dojít ke zvýšení ceny za dodávku silové elektřiny na [REDACTED] Kč/MWh bez DPH a stálý měsíční plat měl činit [REDACTED] Kč/měsíc bez DPH. V oznámení bylo rovněž uvedeno, že „...se vztahuje na odběrná místa s vazbou na smlouvy č. [REDACTED]“. Zákazník byl zároveň poučen, konkrétně s odkazem na ust. § 11 energetického zákona, že je oprávněn s ohledem na zvýšení ceny bez uvedení důvodu a jakýchkoliv sankcí odstoupit od smlouvy až do 3 měsíců od data účinnosti této změny.
- [124] Dne 23. února 2022 obdržel zákazník opětovně od účastníka řízení Platební kalendář – rozpis záloh č. [REDACTED] ze dne 16. září 2021, který předepisuje zálohy pro období od října 2021 do října 2022, splatné vždy k 15. dni měsíce, přičemž pro období října 2021 do února 2022 je zálohová platba stanovena na částku [REDACTED] Kč a pro období od března 2022 do října 2022 je stanovena na částku [REDACTED] Kč. Z uvedeného rozpisu záloh vyplývá, že tento by se měl rovněž vztahovat ke smlouvě [REDACTED]
- [125] Zákazník s navýšením zálohových plateb za dodávku elektřiny nesouhlasil, což, jak vyplývá z rozsáhlé e-mailové korespondence, která je součástí správního spisu, odůvodňoval především sjednanou individuální (fixovanou) cenou pro období 24 měsíců ode dne 2. prosince 2020, nesprávným označením smlouvy v oznámení o zvýšení ceny a totožnými platebními kalendáři s různými údaji. Zákazník následně zasílal účastníku řízení zálohové platby ve stále nezměněné výši [REDACTED] Kč i pro období od března 2022 do května 2022, přičemž poslední z těchto zálohových plateb obdržel účastník řízení dne 13. května 2022.
- [126] Dne 20. května 2022 zaslal účastník řízení zákazníkovi e-mailem upomínku na částku [REDACTED] Kč. Součástí upomínky bylo sdělení: „*k dnešnímu dni evidujeme po splatnosti předepsané zálohové platby za elektřinu na základě smlouvy [REDACTED]*“. Upomínka neobsahovala žádný termín splatnosti dlužné částky.
- [127] Zákazník reagoval na tuto upomínku dne 22. května 2022 e-mailem a dne 23. května 2022 dopisem, ve kterém účastníku řízení sdělil, že zasílá zálohové platby v souladu s vystaveným platebním kalendářem (jsou dva stejně označené), že se upomínka odvolává na již neplatné číslo smlouvy a pozastavil se nad tím, jak účastník řízení došel k částce [REDACTED] Kč.
- [128] Dne 26. května 2022 informoval účastník řízení e-mailem a zároveň poštou zákazníka, že došlo k chybě a upomínka měla být vystavena na částku [REDACTED] Kč a sdělil, že částka vznikla v důsledku zálohových plateb hrazených ve výši [REDACTED] Kč místo [REDACTED] Kč a že trvá na jejím uhrazení.
- [129] Zákazník sdělil účastníku řízení dne 26. května 2022, že má smlouvu s fixními cenami do listopadu 2022, nedošlo ke zvýšení spotřeby, jeho smlouva nese jiné označení než smlouva, ze které má plynout dlužná částka a že není myslitelné, aby existovaly dva stejně označené platební kalendáře ze stejného dne na různé částky.
- [130] Dne 26. května 2022 požádal účastník řízení provozovatele distribuční soustavy o přerušení dodávky elektřiny do odběrného místa zákazníka z důvodu neplacení s požadovaným termínem 2. června 2022 (viz Detail požadavku č. [REDACTED]).
- [131] Dne 31. května 2022 zaslal účastník řízení zákazníkovi e-mailem další upomínku, opět na částku [REDACTED] Kč.
- [132] Dne 2. června 2022 byla zákazníkovi přerušena dodávka elektřiny a na jeho odběrném místě byl demontován elektroměr.

## Odběrné místo plynu

- [133] Účastník řízení dne 9. září 2020 uzavřel se zákazníkem pro odběrné místo EIC [REDACTED] Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [REDACTED] podle níž mělo dojít k zahájení dodávek plynu dne 27. listopadu 2020. Podle uzavřené smlouvy činila cena za dodávku plynu [REDACTED] Kč/MWh bez DPH a stálý měsíční plat [REDACTED] Kč/měsíc bez DPH. Z výpisu ze systému operátora trhu však vyplývá, že účastník řízení byl dodavatelem plynu do odběrného místa zákazníka již ode dne 27. listopadu 2016.
- [134] Fakturou za sdružené služby dodávky plynu č. [REDACTED] ze dne 31. ledna 2022 byla zákazníkovi vyúčtována dodávka plynu do odběrného místa pro období od 26. ledna 2021 do 26. ledna 2022 v ceně za dodaný plyn ve výši [REDACTED] Kč/MWh bez DPH a stálý měsíční plat [REDACTED] Kč/měsíc bez DPH. Vystavené vyúčtování je mimo jiné označeno číslem smlouvy [REDACTED].
- [135] Platebním kalendářem – rozpis záloh č. [REDACTED] ze dne 31. ledna 2022 (předložený zákazníkem a evidovaný pod č. j. 11276-2/2022-ERU), účastník řízení stanovil pro období od února 2022 do února 2023 ve vztahu k odběrnému místu zálohy za dodávku plynu ve výši [REDACTED] Kč měsíčně. Z doloženého rozpisu záloh vyplývá, že tento by se měl vztahovat ke smlouvě [REDACTED]. Platební kalendář byl zákazníkovi doručen dne 31. ledna 2022 prostřednictvím e-mailu.
- [136] Dne 5. ledna 2022 oznámil účastník řízení prostřednictvím e-mailu zákazníkovi, že s účinností od 7. února 2022 mění všechny individuální ceny, kdy mělo dojít ke zvýšení ceny za zemní plyn na [REDACTED] Kč/MWh bez DPH a stálý měsíční plat měl činit [REDACTED] Kč/měsíc bez DPH. V oznámení bylo rovněž uvedeno, že „...se vztahuje na odběrná místa s vazbou na smlouvy č. [REDACTED]“. Zákazník byl zároveň poučen, konkrétně s odkazem na ust. § 11 energetického zákona, že je oprávněn s ohledem na zvýšení ceny bez uvedení důvodu a jakýchkoliv sankcí odstoupit od smlouvy až do 28. ledna 2022, tzn. do 10 dnů před účinností této změny.
- [137] Dne 23. února 2022 obdržel zákazník opětovně od účastníka řízení Platební kalendář – rozpis záloh [REDACTED] ze dne 31. ledna 2022, který předepisuje zálohu za měsíc únor 2022 ve výši [REDACTED] Kč. Pro období od března 2022 do února 2023 je zálohová platba stanovena na částku [REDACTED] Kč. Zálohy jsou splatné vždy k 15. dni měsíce. Účastník řízení následně v průběhu šetření předložil ERÚ ještě třetí verzi Platebního kalendáře – rozpis záloh [REDACTED] ze dne 31. ledna 2022 (č. j. 11276-20/2022-ERU), který stanovuje zálohu za měsíc únor 2022 ve výši [REDACTED] Kč a dále pro období od března 2022 do června 2023 je zálohová platba stanovena na částku [REDACTED] Kč. V obou případech by se rozpis záloh měly týkat smlouvy [REDACTED].
- [138] Zákazník s navýšením zálohových plateb za dodávku plynu nesouhlasil, což, jak vyplývá z rozsáhlé e-mailové korespondence, která je součástí správního spisu, odůvodňoval především sjednanou individuální (fixovanou) cenou pro období 24 měsíců ode dne 27. listopadu 2020, nesprávným označením smlouvy v oznámení o zvýšení ceny a totožnými platebními kalendáři s různými údaji. Zákazník následně zasílal účastníku řízení zálohové platby ve stále nezměněné výši [REDACTED] Kč i pro období od března 2022 do května 2022, přičemž poslední z těchto zálohových plateb obdržel účastník řízení dne 13. května 2022.
- [139] Dne 20. května 2022 zaslal účastník řízení zákazníkovi e-mailem upomínku na částku [REDACTED] Kč. Součástí upomínky bylo sdělení: „k dnešnímu dni evidujeme po splatnosti předepsané zálohové platby za plyn na základě smlouvy [REDACTED]“. Upomínka neobsahovala žádný termín splatnosti dlužné částky.
- [140] Zákazník reagoval na tuto upomínku dne 22. května 2022 e-mailem a dne 23. května 2022 dopisem, ve kterém účastník řízení sdělil, že zasílá zálohové platby v souladu s vystaveným platebním kalendářem (jsou dva stejně označené), že se upomínka odvolává na již neplatné číslo smlouvy.

- [141] Dne 26. května 2022 informoval účastník řízení e-mailem a zároveň poštou zákazníka, že dlužná částka vznikla v důsledku zálohových plateb hrazených ve výši [REDACTED] Kč místo [REDACTED] Kč a že trvá na jejím uhrazení.
- [142] Zákazník sdělil účastníku řízení dne 26. května 2022, že má smlouvu s fixními cenami do listopadu 2022, nedošlo ke zvýšení spotřeby, jeho smlouva nese jiné označení než smlouva, ze které má plynout dlužná částka a že není myslitelné, aby existovaly dva stejně označené platební kalendáře ze stejného dne na různé částky.
- [143] Dne 26. května 2022 požádal účastník řízení provozovatele distribuční soustavy o přerušení dodávky plynu do odběrného místa zákazníka s požadovaným termínem 2. června 2022 (viz Evidence žádosti – detail žádosti o ukončení, přerušení distribuce č. [REDACTED]).
- [144] Dne 31. května 2022 zaslal účastník řízení zákazníkovi e-mailem další upomínku, opět na částku [REDACTED] Kč.
- [145] Dne 6. června 2022 byla zákazníkovi přerušena dodávka plynu a na jeho odběrném místě byl demontován plynoměr.

#### **IV. IV. II. Právní hodnocení**

- [146] Přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona se držitel licence na obchod s elektřinou dopustí tím, že přeruší nebo ukončí dodávku elektřiny zákazníkovi v rozporu s § 30 odst. 1 písm. d) téhož zákona.
- [147] Podle ust. § 30 odst. 1 písm. d) energetického zákona má obchodník s elektřinou právo ukončit nebo přerušit dodávku elektřiny zákazníkům při neoprávněném odběru elektřiny.
- [148] Podle ust. § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona je neoprávněným odběrem elektřiny z elektrizační soustavy odběr při opakovaném neplnění smluvených platebních povinností nebo platebních povinností vyplývajících z náhrady škody způsobené neoprávněným odběrem elektřiny, které nejsou splněny ani po upozornění.
- [149] Přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona se držitel licence na obchod s plynem dopustí tím, že omezí nebo přeruší dodávku plynu zákazníkovi v rozporu s § 61 odst. 1 písm. d) téhož zákona.
- [150] Podle ust. § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona má obchodník s plynem právo ukončit nebo přerušit dodávku plynu zákazníkovi při neoprávněném odběru plynu.
- [151] Podle ust. § 74 odst. 1 písm. b) energetického zákona je neoprávněným odběrem plynu odběr při opakovaném neplnění smluvených platebních povinností nebo platebních povinností vyplývajících z náhrady škody způsobené neoprávněným odběrem plynu, které nejsou splněny ani po upozornění.
- [152] Energetický zákon tedy shodně v případě elektřiny i plynu stanoví znaky tzv. neoprávněného odběru, které musí být kumulativně naplněny, aby obchodník mohl využít svého práva podle ust. § 30 odst. 1 písm. d) či § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona, aniž by se vystavoval přinejmenším riziku postihu za spáchaný přestupek.
- [153] V souladu s Výkladovým stanoviskem ERÚ č. 1/2023, k problematice neoprávněného odběru elektřiny nebo plynu při opakovaném neplnění platebních povinností, lze shrnout, že znakem tohoto typu neoprávněného odběru (nejedná-li se o náhradu škody způsobené neoprávněným odběrem) je (i) opakovanost neplnění platebních povinností, jejichž (ii) důvod a (iii) výše vyplývá z obsahu příslušného závazku (smlouvy) a tyto platební povinnosti nejsou splněny (iv) ani po upozornění. Ve své podstatě tedy zákazník musí být v prodlení ve smyslu ust. § 1968 občanského zákoníku se splněním minimálně

dvou platebních povinností odpovídajících ujednanému závazku a tyto nesplnit ani v obchodníkem dodatečně stanovené (přiměřené) lhůtě.

- [154] Správní orgán považuje za nesporné, že účastník řízení v případě odběrných míst elektřiny a plynu pana [REDACTED] využil svého oprávnění podle ust. § 30 odst. 1 písm. d), resp. ust. § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona právě v návaznosti na neoprávněné odběry definované ust. § 51 odst. 1 písm. b), resp. ust. § 74 odst. 1 písm. b) energetického zákona, a je tedy namístě zabývat se, zda v obou případech byly splněny podmínky (znaky) tzv. neoprávněného odběru a zda účastník řízení svědčilo právo přerušit dodávku dotčených komodit.

#### *Odběrné místo elektřiny*

- [155] V odběrném místě elektřiny EAN [REDACTED] zadal účastník řízení dne 26. května 2022 požadavek na přerušeni dodávky, které bylo provozovatelem distribuční soustavy realizováno ke dni 2. června 2022. Neplnění platebních povinností mělo spočívat v neuhrazení plné výše předepsaných záloh za dodávku elektřiny za měsíce březen, duben a květen 2022 ze strany zákazníka, kdy podle účastníka řízení byly tyto zálohy řádně předepsány ve výši [REDACTED] Kč/měsíc, avšak zákazník hradil měsíčně pouze částku [REDACTED] Kč.
- [156] Správní orgán se nejdříve zabýval, zda zálohové platby lze považovat za tzv. smlouvenou platební povinnost ve smyslu výše citovaných ustanovení energetického zákona, kdy dospěl k závěru, že se ve své podstatě jedná o formu úhrady ceny za dodanou elektřinu podle uzavřené Smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny ze dne 8. října 2020, jejíž nedílnou součástí tvoří Obchodní podmínky sdružených služeb dodávky elektřiny a zemního plynu platné od 1. ledna 2020 (dále jen „OP“), které ve svém čl. IV. odst. 5 mimo jiné stanoví, že v průběhu zúčtovacího období se zákazník zavazuje platit dodavateli pravidelné zálohy. Správní orgán tedy předepsané zálohy považuje za platební povinnost smlouvenou, tj. co do (ii) důvodu vyplývající z uzavřené smlouvy.
- [157] S ohledem na zjištěný skutkový stav odvíjející se do značné míry od námitek zákazníka vůči postupu účastníka řízení při předpisu stanovených záloh je zcela namístě podrobněji se zabývat samotnou (iii) výší platebních povinností (měsíčních záloh) zákazníka.
- [158] Jak již bylo výše při popisu skutkového stavu konstatováno, účastník řízení uzavřel se zákazníkem s účinností od 2. prosince 2020 smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny, kdy cena za dodávku silové elektřiny činila [REDACTED] Kč/MWh bez DPH a stálý měsíční plat [REDACTED] Kč/měsíc bez DPH. Zákazník následně dne 30. prosince 2021 obdržel od účastníka řízení oznámení o zvýšení ceny, a to s účinností od 10. ledna 2022.
- [159] Podle ust. § 11a odst. 5 energetického zákona účinného do 31. prosince 2021 platilo, že pokud držitel licence oznámí zákazníkovi zvýšení ceny později než 30. den přede dnem účinnosti této změny, je zákazník oprávněn bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy do 3 měsíců od data zvýšení ceny, o čemž zákazník ostatně i byl účastníkem řízení v oznámení poučen.
- [160] V daném případě, zejména i s ohledem na námitky fixace sjednané ceny ze strany zákazníka, je nutné podle názoru správního orgánu posoudit, zda účastník řízení vůbec byl oprávněn v průběhu účinnosti uzavřené smlouvy zvýšit individuálně sjednanou cenu za dodanou elektřinu, neboť právo dodavatele jednostranně zvýšit cenu za dodávku, tj. změnit obsah závazku vyplývajícího ze smlouvy, není právem vyplývajícím ze zákona či jiného právního předpisu. Podle ust. § 1759 občanského zákoníku smlouva strany zavazuje a lze ji změnit jen se souhlasem všech stran, anebo z jiných zákonných důvodů. Účastníkovi řízení tak mohlo svědčit právo zvýšit cenu dodávky elektřiny jedině tehdy, pokud bylo takové oprávnění sjednáno.
- [161] Podle uzavřené smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny měl zákazník s účastníkem řízení sjednanu tzv. individuální cenu, smlouva byla uzavřena na dobu určitou v délce trvání 24 měsíců. Podle čl. IV. odst. 1 OP je cena za dodávku Komodity (pozn. elektřiny či zemního plynu viz čl. I odst. 1 OP)



určena jako (a) cena za dodávku Komodity, přičemž tato je sjednána jako cena individuální nebo jako cena dle Ceníku. Podle čl. IV. odst. 3 je dodavatel oprávněn měnit cenu za dodávku Komodity z důvodu změn na trhu s energiemi, změn nákupních cen Komodity, měnových/kurzových změn i jiných podstatných změn na makroekonomické či mikroekonomické úrovni. Správní orgán tedy konstatuje, že OP ve svém důsledku nerozlišují, zda se jedná o cenu sjednanou jako cena individuální či cena vychází z ceníku dodavatele, přičemž ve vztahu k oprávnění účastníka řízení jednostranně změnit cenu za dodávku tedy neexistuje rozdíl mezi cenou individuální a cenou podle ceníku, které je založeno čl. IV odst. 3 OP. Účastník řízení tedy byl oprávněn jednostranně zvýšit cenu za dodávku elektřiny, k čemuž dne 30. prosince 2021 prokazatelně a adresně vůči zákazníkovi přistoupil.

- [162] Potenciální nejasnost správní orgán shledává v označení smluvního vztahu uzavřeného mezi účastníkem řízení a zákazníkem, kdy účastník řízení v oznámení o zvýšení ceny uvedl, že se vztahuje na odběrná místa s vazbou na smlouvu č. [REDACTED] přestože tato smlouva byla s účinností ke dni 2. prosince 2020 ve smyslu ust. § 1902 občanského zákoníku nahrazena smlouvou č. [REDACTED]
- [163] V oznámení je uvedeno, že jsou s účinností od 10. ledna 2022 měněny individuální ceny elektřiny. V průběhu správního řízení nebylo zjištěno, že by zákazník měl uzavřenu jinou smlouvu o dodávce elektřiny do jiného než dotčeného odběrného místa elektřiny. Zároveň smlouva č. [REDACTED] byla zjevně uzavřena (vyplývá mimo jiné z vyjádření zákazníka) ve vztahu k dotčenému odběrnému místu a účastník řízení tedy pouze administrativně vedl smluvní vztah pod původním číslem uzavřené smlouvy. Z pohledu správního orgánu se jedná pouze o potenciální formální nedostatek, nezpůsobující však neúčinnost jednání účastníka řízení (zvýšení ceny) vůči zákazníkovi. Ostatně ani sám zákazník nikterak původně nebrojil proti označování smluvního vztahu původním číslem smlouvy, když např. vyúčtování dodávek elektřiny ze dne 14. září 2021 i rozpis záloh doručený zákazníkovi dne 21. září 2021, tj. rozpis, podle kterého zákazník po celou dobu hradil (původní) výši záloh, obsahuje rovněž odkaz na smlouvu č. [REDACTED] Nadto v těchto dvou podkladech je odběrné místo specifikováno rovněž prostřednictvím EAN a adresy. Podle názoru správního orgánu nemohlo být mezi zákazníkem a účastníkem řízení sporu, ve vztahu k jakému odběrnému místu či uzavřené smlouvě došlo k jednostrannému zvýšení ceny. Vedle toho je vhodné rovněž konstatovat, že číslo smlouvy není ani podstatnou náležitostí smlouvy podle ust. § 50 odst. 2 energetického zákona, tj. přímo nedefinuje smluvní vztah mezi dodavatelem a zákazníkem.
- [164] V návaznosti na zvýšení ceny za dodávku elektřiny účastník řízení doručil zákazníkovi dne 23. února 2022 platební kalendář, jímž počínaje zálohou za měsíc březen 2022 zvýšil zákazníkovi měsíční zálohy za částky [REDACTED] Kč na částku [REDACTED] Kč, tj. o 80 %. S ohledem na skutečnost, že cena za dodávku silové elektřiny byla účastníkem řízení zvýšena z částky [REDACTED] Kč/MWh bez DPH na částku [REDACTED] č/MWh bez DPH, tj. o více než 200 %, nepovažuje správní orgán za hospodárné, resp. důvodné zabývat se v tomto případě, zda nově stanovená výše zálohy odpovídala povinnosti účastníka řízení stanovené v ust. § 11 odst. 6 energetického zákona, kdy ostatně porušení této povinnosti je možné považovat za přešůpek podle energetického zákona, který však aktuálně není předmětem vedeného správního řízení. Změnit výši záloh v průběhu zúčtovacího období byl účastník řízení oprávněn v souladu s čl. IV. odst. 5 OP. Správní orgán tedy konstatuje, že i (iii) výše platební povinnosti – měsíční záloha [REDACTED] Kč – vyplývá z obsahu sjednaného závazku mezi stranami.
- [165] Nad rámec uvedeného správní orgán k námitkám zákazníka stran uvedení čísla původní smlouvy v rozpisu záloh odkazuje na výše uvedený názor správního orgánu, vztahující se k označení smlouvy v oznámení o zvýšení ceny. K faktickému přepisování rozpisu záloh zasílaných účastníkem řízení zákazníkovi (stejně datum a číselné označení) správní orgán uvádí, že předpis záloh není účetním ani daňovým dokladem, ve své podstatě se jedná o informaci pro zákazníka – upřesnění povinnosti vyplývající z uzavřené smlouvy, kdy a jakou částku má uhradit. Je pak věcí dodavatele, jakým způsobem interně povede evidenci předpisů záloh tak, aby byl schopen řádně zúčtovat uhrazené zálohy v rámci provedeného vyúčtování. Správní orgán však na tomto místě uvádí, že ponechávání původního data na rozpisech záloh může být přinejmenším matoucí či nešťastné, neboť bez další evidence např. na straně zákazníka, který rozpis mu byl doručen jako poslední, je možné jen stěží rekapitulovat průběh stanovování zálohových plateb ze strany dodavatele. I tato skutečnost ve výsledku zjevně

vyvolala spor mezi účastníkem řízení a zákazníkem, byť ze zjištěného skutkového stavu má správní orgán za zřejmé, že podstatou sporu bylo zvýšení ceny.

- [166] Dalším znakem neoprávněného odběru elektřiny podle ust. § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona je opakovanost, resp. pluralita nesplněných platebních povinností. Ze zákazníkovi naposledy doručeného předpisu záloh (23. února 2022) vyplývá, že tento byl povinen ke dni 15. března 2022, 15. dubna 2022 a 15. května 2022 uhradit účastníku řízení částku [REDACTED] Kč (vždy ke každému datu). Správní orgán považuje za nesporné, resp. plynoucí z výpisu přijatých plateb doložených účastníkem řízení i výpisu odeslaných plateb doložených zákazníkem, že zákazník hradil účastníku řízení v dotčených měsících vždy pouze částku [REDACTED] Kč (odpovídají původní výši měsíční zálohy). Správní orgán poté konstatuje, že v daném případě je bezpředmětné s ohledem na rozdíl v platbách ([REDACTED] Kč) ve vztahu k výši zálohy ([REDACTED] Kč) uvažovat, zda na každé neuhrazené záloze vznikala nedoplatek [REDACTED] Kč a zákazník vůči účastníku řízení tedy ke dni 16. května 2022 (den po splatnosti poslední dotčené zálohy) nesplnil tři platební povinnosti, či měsíčními úhradami ve výši [REDACTED] Kč došlo k postupnému umořování závazku ve smyslu věty druhé ust. § 1933 odst. 1 občanského zákoníku, tj. vždy byl hrazen závazek nejdříve splatný. V druhém případě by ke dni 16. května 2022 byl zákazník v prodlení s úhradou části zálohy za měsíc duben 2022 ve výši [REDACTED] Kč a celou výši zálohy za měsíc květen 2022. Tedy i v tomto případě by existovala pluralita nesplněných platebních povinností, tj. jejich (i) opakovanost.
- [167] Posledním znakem neoprávněného odběru elektřiny podle ust. § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona je, že platební povinnosti nejsou splněny ani po upozornění. Podle Výkladového stanoviska ERÚ č. 1/2023, k problematice neoprávněného odběru elektřiny nebo plynu při opakovaném neplnění platebních povinností, je tento znak naplněn v okamžiku, kdy „...zákazník je na prodlení adresně upozorněn, zákon rovněž předpokládá možnost dodatečného splnění, tj. mezi tímto upozorněním a přerušením či omezením dodávky musí být zákazníkovi dán časový prostor pro dodatečné splnění jeho povinností.“
- [168] Účastník řízení zaslal zákazníkovi dne 20. května 2022 (pátek) upomínku, aniž by stanovil termín k dodatečnému splnění povinnosti či jej poučil, že v opačném případě hodlá využít svého práva podle ust. § 30 odst. 1 písm. d) energetického zákona. Nelze zároveň odhlédnout od skutečnosti, že upomínaná částka [REDACTED] Kč neodpovídala aktuální dlužné částce [REDACTED] Kč). Účastník řízení přesto dne 26. května 2022 (čtvrtek) zadal požadavek na přerušování dodávek do odběrného místa zákazníka. Zároveň teprve tentýž den zákazníkovi sdělil skutečnou výši dlužné částky.
- [169] Správní orgán v postupu účastníka řízení neshledává řádné splnění (iv) podmínky pro přerušování dodávek elektřiny, neboť má za to, že upomínkou ze dne 20. května 2022 byla nepochybně upomínána nesprávná výše dlužné částky, která nadto nebyla ani blíže odůvodněna. Účastník řízení pouze uvedl, že se jedná o předepsané zálohové platby po splatnosti. Tato vada byla fakticky zhojena až v rámci přípisu ze dne 26. května 2022, kdy však ani v tomto přípisu nebyla stanovena dodatečná lhůta ke splnění povinnosti. Zákazník tedy ani dne 26. května 2022 netušil, že účastník řízení ve velmi krátké době (tentýž den) hodlá přistoupit k přerušování dodávek elektřiny do jeho odběrného místa, resp. k zadání požadavku na přerušování.
- [170] Přestože si je správní orgán vědom, že na jednání účastníka řízení nelze vztáhnout ust. § 11ea energetického zákona účinného od 1. října 2022, které mimo jiné stanoví, že by spotřebitel měl být alespoň 30 dní před přerušením dodávek z důvodu neplnění smluvených platebních povinností na tuto skutečnost upozorněn, lze z tohoto ustanovení energetického zákona přinejmenším dovozovat přibližnou přiměřenost dodatečných lhůt poskytovaných dodavateli zákazníkům v obdobných případech. Rovněž z ust. čl. 10 odst. 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU vyplývá, že zákazník musí být informován s dostatečným předstihem před možným odpojením, včetně informování o možnostech řešení tohoto stavu. Účastník řízení však zákazníkovi fakticky poskytl lhůtu 3 pracovních dní k dodatečnému splnění povinností, přičemž jej o této skutečnosti ani neinformoval.

- [171] Účastník řízení měl podle názoru správního orgánu možnost v rámci zasílané upomínky jednoznačně vymezit zákazníkovi dlužnou částku co do důvodu i výše, stanovit mu jednoznačně přiměřenou lhůtu k dodatečnému splnění povinnosti a poučit jej o možnosti přerušeni dodávek. Panovaly-li pak mezi stranami další nejasnosti, např. stran označování uzavřených smluv, bylo možné i tuto skutečnost zákazníkovi v rámci upomínky vysvětlit.
- [172] Správní orgán tedy uzavírá, že účastník řízení nedodržel všechny podmínky, jejichž naplnění odůvodňuje jeho právo ukončit nebo přerušit dodávku elektřiny zákazníkům při neoprávněném odběru elektřiny podle ust. § 30 odst. 1 písm. d) energetického zákona a zákazníkovi tedy přerušil dodávku elektřiny do jeho odběrného místa v rozporu s tímto ustanovením.

*Formální a materiální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona*

- [173] Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním překročil v jednom případě své oprávnění přerušit dodávku elektřiny zákazníkovi při neoprávněném odběru elektřiny, neboť se v daném případě o neoprávněný odběr nejednalo, když nebyly splněny jeho podmínky stanovené v ust. § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona. Účastník řízení tedy přerušil dodávku elektřiny zákazníkovi v rozporu s ust. § 30 odst. 1 písm. d) energetického zákona a tímto svým jednáním naplnil formální znaky přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. e) téhož zákona.
- [174] V daném případě účastník řízení svým jednáním přerušil dodávku elektřiny zákazníkovi, aniž by mu svědčilo právo takto učinit. U takto významných komodit – dodávce energií, má správní orgán za to, že neoprávněné přerušeni dodávky již v délce trvání několika hodin je samo o sobě natolik škodlivým jednáním, které postačuje k naplnění materiální stránky dotčeného přestupku. Účastník řízení neoprávněně přerušil dodávku zákazníkovi a tomu následně trvalo několik dní, než se mu prostřednictvím jiného dodavatele podařilo dodávku do odběrného místa obnovit. Tímto jednáním pak byl bezpochyby narušen zájem na spolehlivé dodávce elektřiny.
- [175] Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrná a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Takový postup plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu.
- [176] Výše uvedené tedy poukazuje na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení dosahující takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná).

*Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání*

- [177] Účastník řízení k projednávanému přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona uvedl, že případ přerušeni dodávky již před zahájením správního řízení revidoval interně a uznal, že v oznámeních o zvýšení ceny se vyskytla systémová chyba, zároveň byla zjištěna nesprávně vyřízená reklamáce ze strany zákazníka, což ve svém důsledku vedlo k chybnému vyhodnocení přerušeni dodávky. Účastník řízení po těchto zjištěních přijal opatření, aby se tyto chyby neopakovaly, vůči dotčeným zaměstnancům vyvodil osobní odpovědnost a upravil textaci upomínek. Účastník řízení stornoval všechny faktury vystavené zákazníkovi ve spojitosti s upomínáním a přerušeni dodávek a zákazníkovi vystavil opravná vyúčtování, kdy dodávka byla účtována za cenu před zvýšením.

[178] Správní orgán k uvedeným námitkám uvádí, že účastník řízení nerozporuje formální naplnění vytýkaného přestupku a své pochybení uznává. Rovněž materiální stránka uvedeného přestupku z pohledu správního orgánu nemůže být jakkoliv zpochybněna, neboť k přerušení dodávek ve svém důsledku došlo a účastník řízení se až následně pokusil odstranit, resp. zmírnit následky přerušení pro zákazníka a přijmout systémová opatření, aby k obdobným situacím do budoucna nedocházelo. Správní orgán k těmto skutečnostem ve prospěch účastníka řízení přihlédne při hodnocení druhu a výměry správního trestu.

#### *Odběrné místo plynu*

[179] V odběrném místě plynu EIC ██████████ zadal účastník řízení dne 26. května 2022 požadavek na přerušení dodávky, které bylo provozovatelem distribuční soustavy realizováno ke dni 6. června 2022. Neplnění platebních povinností mělo spočívat v neuhrazení plné výše předepsaných záloh za dodávku plynu za měsíce březen, duben a květen 2022 ze strany zákazníka, kdy podle účastníka řízení byly tyto zálohy řádně předepsány ve výši ████████ Kč/měsíc, avšak zákazník hradil měsíčně pouze částku ████████ Kč.

[180] Správní orgán s odkazem na své hodnocení týkající se dodávky elektřiny do odběrného místa zákazníka konstatuje, že rovněž v případě dodávky plynu lze zálohové platby považovat za tzv. smlouvenou platební povinnost ve smyslu výše citovaných ustanovení energetického zákona, Správní orgán tedy i v tomto předepsané zálohy považuje za platební povinnost smlouvenou, tj. co do (ii) důvodu vyplývající z uzavřené smlouvy.

[181] Rovněž v případě dodávky plynu je s ohledem na zjištěný skutkový stav odvíjející se do značné míry od námitek zákazníka vůči postupu účastníka řízení při předpisu stanovených záloh zcela namístě podrobněji se zabývat samotnou (iii) výší platebních povinností (měsíčních záloh) zákazníka.

[182] Jak již bylo výše při popisu skutkového stavu konstatováno, účastník řízení uzavřel se zákazníkem s účinností od 27. listopadu 2020 smlouvu o sdružených službách dodávky plynu, kdy cena za dodávku plynu ████████ Kč/MWh bez DPH a stálý měsíční plat ████████ Kč/měsíc bez DPH. Zákazník následně dne 5. ledna 2022 obdržel od účastníka řízení oznámení o zvýšení ceny, a to s účinností od 7. února 2022.

[183] Podle ust. § 11a odst. 2 energetického zákona účinného od 1. ledna 2022 platí, že zvýšení ceny za dodávku elektřiny nebo plynu nebo změnu jiných smluvních podmínek dodávek elektřiny nebo plynu je držitel licence povinen prokazatelně a adresně oznámit spotřebiteli a podnikající fyzické osobě uvedené v odstavci 1 nejpozději třicátý den přede dnem její účinnosti způsobem uvedeným ve smlouvě o dodávce elektřiny nebo plynu nebo smlouvě o sdružených službách dodávky elektřiny nebo plynu. Součástí oznámení je poučení o právu druhé smluvní strany odmítnout změny a vypovědět závazek ze smlouvy bez postihu podle odstavce 4.

[184] Podle ust. § 11a odst. 4 energetického zákona účinného od 1. ledna 2022 platí, nesouhlasí-li spotřebitel nebo podnikající fyzická osoba uvedená v odstavci 1 se zvýšením ceny nebo se změnou jiných smluvních podmínek, jsou oprávněni bez postihu vypovědět závazek ze smlouvy kdykoliv do desátého dne přede dnem účinnosti zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek, přičemž taková výpověď je účinná ke dni bezprostředně předcházejícímu den účinnosti zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek. Lhůta je zachována, je-li v jejím průběhu odesláno oznámení o výpovědi závazku ze smlouvy držiteli licence.

[185] V souladu s výše uvedenými ustanoveními energetického zákona účastník řízení poučil v rámci oznámení o zvýšení ceny zákazníka o jeho právu odstoupit od smlouvy až do 28. ledna 2022, tzn. 10 dnů před účinností změny.

[186] Rovněž v případě dodávky plynu je, zejména i s ohledem na námitky fixace sjednané ceny ze strany zákazníka, nutné posoudit, zda účastník řízení vůbec byl oprávněn v průběhu účinnosti uzavřené smlouvy zvýšit individuálně sjednanou cenu za dodávku plynu, neboť právo dodavatele jednostranně

zvýšit cenu za dodávku, tj. změnit obsah závazku vyplývajícího ze smlouvy, není právem vyplývajícím ze zákona či jiného právního předpisu. Podle ust. § 1759 občanského zákoníku smlouva strany zavazuje a lze ji změnit jen se souhlasem všech stran, anebo z jiných zákonných důvodů. Účastníkovi řízení tak mohlo svědčit právo zvýšit cenu dodávky plynu jedině tehdy, pokud bylo takové oprávnění sjednáno.

- [187] Podle uzavřené smlouvy o sdružených službách dodávky plynu měl zákazník s účastníkem řízení sjednanou tzv. individuální cenu, smlouva byla uzavřena na dobu určitou v délce trvání 24 měsíců. Podle čl. IV. odst. 1 OP je cena za dodávku Komodity (pozn. elektřiny či zemního plynu viz čl. I odst. 1 OP) určena jako (a) cena za dodávku Komodity, přičemž tato je sjednána jako cena individuální nebo jako cena dle Ceníku. Podle čl. IV. odst. 3 je dodavatel oprávněn měnit cenu za dodávku Komodity z důvodu změn na trhu s energiemi, změn nákupních cen Komodity, měnových/kurzových změn i jiných podstatných změn na makroekonomické či mikroekonomické úrovni. Správní orgán tedy konstatuje, že OP ve svém důsledku nerozlišují, zda se jedná o cenu sjednanou jako cena individuální či cena vychází z ceníku dodavatele, přičemž ve vztahu k oprávnění účastníka řízení jednostranně změnit cenu za dodávku tedy neexistuje rozdíl mezi cenou individuální a cenou podle ceníku, které je založeno čl. IV odst. 3 OP. Účastník řízení tedy byl oprávněn jednostranně zvýšit cenu za dodávku plynu, k čemuž dne 5. ledna 2022 prokazatelně a adresně vůči zákazníkovi přistoupil.
- [188] Rovněž v tomto případě lze sledovat potenciální nejasnost v označení smluvního vztahu uzavřeného mezi účastníkem řízení a zákazníkem, kdy účastník řízení v oznámení o zvýšení ceny uvedl, že se vztahuje na odběrná místa s vazbou na smlouvu č. [REDACTED] přestože tato smlouva byla s účinností ke dni 27. listopadu 2020 ve smyslu ust. § 1902 občanského zákoníku nahrazena smlouvou č. [REDACTED]
- [189] V oznámení je uvedeno, že jsou s účinností od 7. února 2022 měněny individuální ceny plynu. V průběhu správního řízení nebylo zjištěno, že by zákazník měl uzavřenu jinou smlouvu o dodávce plynu do jiného než dotčeného odběrného místa plynu. Zároveň smlouva č. [REDACTED] byla zjevně uzavřena (vyplývá mimo jiné z vyjádření zákazníka) ve vztahu k dotčenému odběrnému místu a účastník řízení tedy pouze administrativně vedl smluvní vztah pod původním číslem uzavřené smlouvy. Z pohledu správního orgánu se jedná pouze o potenciální formální nedostatek, nezpůsobující však neúčinnost jednání účastníka řízení (zvýšení ceny) vůči zákazníkovi. Ostatně ani sám zákazník nikterak původně nebrojil proti označování smluvního vztahu původním číslem smlouvy, když např. vyúčtování dodávek plynu ze dne 31. ledna 2022 i zákazníkovi doručený rozpis záloh z téhož dne, tj. rozpis, podle kterého zákazník po celou dobu hradil (původní) výši záloh, obsahuje rovněž odkaz na smlouvu č. [REDACTED]. Nadto v těchto dvou podkladech je odběrné místo specifikováno rovněž prostřednictvím EIC a adresy. Podle názoru správního orgánu nemohlo být mezi zákazníkem a účastníkem řízení sporu, ve vztahu k jakému odběrnému místu či uzavřené smlouvě došlo k jednostrannému zvýšení ceny. Vedle toho je vhodné rovněž konstatovat, že číslo smlouvy není ani podstatnou náležitostí smlouvy podle ust. § 72 odst. 2 energetického zákona, tj. přímo nedefinuje smluvní vztah mezi dodavatelem a zákazníkem.
- [190] V návaznosti na zvýšení ceny za dodávku plynu účastník řízení doručil zákazníkovi dne 23. února 2022 platební kalendář, jímž počínaje zálohou za měsíc březen 2022 zvýšil zákazníkovi měsíční zálohy za částky [REDACTED] Kč na částku [REDACTED] Kč, tj. o 300 %. S ohledem na skutečnost, že cena za dodávku plynu byla účastníkem řízení zvýšena z částky [REDACTED] Kč/MWh bez DPH na částku [REDACTED] Kč/MWh bez DPH, tj. o více než 400 %, nepovažuje správní orgán za hospodárné, resp. důvodné zabývat se v tomto případě, zda nově stanovená výše zálohy odpovídala povinnosti účastníka řízení stanovené v ust. § 11 odst. 6 energetického zákona, kdy ostatně porušení této povinnosti je možné považovat za přestupek podle energetického zákona, který však aktuálně není předmětem vedeného správního řízení. Změnit výši záloh v průběhu zúčtovacího období byl účastník řízení oprávněn v souladu s čl. IV. odst. 5 OP. Správní orgán tedy konstatuje, že i (iii) výše platební povinnosti – měsíční záloha [REDACTED] Kč – vyplývá z obsahu sjednaného závazku mezi stranami.
- [191] Dalším znakem neoprávněného odběru plynu podle ust. § 74 odst. 1 písm. b) energetického zákona je opakovanost, resp. pluralita nesplněných platebních povinností. Ze zákazníkovi naposledy doručeného předpisu záloh (23. února 2022) vyplývá, že tento byl povinen ke dni 15. března 2022, 15. dubna 2022

a 15. května 2022 uhradit účastníku řízení částku █████ Kč (vždy ke každému datu). Správní orgán považuje za nesporné, resp. plynoucí z výpisu přijatých plateb doložených účastníkem řízení i výpisu odeslaných plateb doložených zákazníkem, že zákazník hradil účastníku řízení v dotčených měsících vždy pouze částku █████ Kč (odpovídají původní výši měsíční zálohy). Správní orgán poté konstatuje, že v daném případě je bezpředmětné s ohledem na rozdíl v platbách █████ Kč) ve vztahu k výši zálohy █████ Kč) uvažovat, zda na každé neuhrazené záloze vznikl nedoplatek █████ Kč a zákazník vůči účastníku řízení tedy ke dni 16. května 2022 (den po splatnosti poslední dotčené zálohy) nesplnil tři platební povinnosti, či měsíčními úhradami ve výši █████ Kč došlo k postupnému umořování závazku ve smyslu věty druhé ust. § 1933 odst. 1 občanského zákoníku, tj. vždy byl hrazen závazek nejdříve splatný. V druhém případě by ke dni 16. května 2022 byl zákazník v prodlení s úhradou části zálohy za měsíc březen ve výši █████ Kč a celou výši záloh za měsíce duben a květen 2022. Tedy i v tomto případě by existovala pluralita nesplněných platebních povinností, tj. jejich (i) opakovanost.

- [192] Posledním znakem neoprávněného odběru elektřiny podle ust. § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona je, že platební povinnosti nejsou splněny ani po upozornění. Podle Výkladového stanoviska ERÚ č. 1/2023, k problematice neoprávněného odběru elektřiny nebo plynu při opakovaném neplnění platebních povinností, je tento znak naplněn v okamžiku, kdy „...zákazník je na prodlení adresně upozorněn, zákon rovněž předpokládá možnost dodatečného splnění, tj. mezi tímto upozorněním a přerušením či omezením dodávky musí být zákazníkovi dán časový prostor pro dodatečné splnění jeho povinností.“.
- [193] Účastník řízení zaslal zákazníkovi dne 20. května 2022 (pátek) upomínku, aniž by stanovil termín k dodatečnému splnění povinnosti či jej poučil, že v opačném případě hodlá využít svého práva podle ust. § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona. Účastník řízení přesto dne 26. května 2022 (čtvrtek) zadal požadavek na přerušení dodávek do odběrného místa zákazníka.
- [194] Správní orgán v postupu účastníka řízení neshledává řádné splnění (iv) podmínky pro přerušení dodávek plynu, neboť má za to, že upomínkou ze dne 20. května 2022 nebyla stanovena dodatečná lhůta ke splnění povinnosti. Zákazník tedy dne 20. května 2022 ani dne 26. května 2022 (po dalším přípisu účastníka řízení) netušil, že účastník řízení ve velmi krátké době (26. května 2022) hodlá přistoupit k přerušení dodávek elektřiny do jeho odběrného místa, resp. k zadání požadavku na přerušení.
- [195] Přestože si je správní orgán vědom, že na jednání účastníka řízení nelze vztáhnout ust. § 11ea energetického zákona účinného od 1. října 2022, které mimo jiné stanoví, že by spotřebitel měl být alespoň 30 dní před přerušením dodávek z důvodu neplnění smluvených platebních povinností na tuto skutečnost upozorněn, lze z tohoto ustanovení energetického zákona přinejmenším dovozovat přibližnou přiměřenost dodatečných lhůt poskytovaných dodavateli zákazníkům v obdobných případech. Rovněž z ust. čl. 10 odst. 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU vyplývá, že zákazník musí být informován s dostatečným předstihem před možným odpojením, včetně informování o možnostech řešení tohoto stavu. Účastník řízení však zákazníkovi fakticky poskytl lhůtu 3 pracovních dní k dodatečnému splnění povinností, přičemž jej o této skutečnosti ani neinformoval.
- [196] Účastník řízení měl podle názoru správního orgánu možnost v rámci zasílané upomínky jednoznačně vymezit zákazníkovi dlužnou částku co do důvodu i výše, stanovit mu jednoznačně přiměřenou lhůtu k dodatečnému splnění povinnosti a poučit jej o možnosti přerušení dodávek. Panovaly-li pak mezi stranami další nejasnosti, např. stran označování uzavřených smluv, bylo možné i tuto skutečnost zákazníkovi v rámci upomínky vysvětlit.
- [197] Správní orgán tedy uzavírá, že účastník řízení nedodržel všechny podmínky, jejichž naplnění odůvodňuje jeho právo ukončit nebo přerušit dodávku elektřiny zákazníkům při neoprávněném odběru elektřiny podle ust. § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona a zákazníkovi tedy přerušil dodávku elektřiny do jeho odběrného místa v rozporu s tímto ustanovením.

### *Formální a materiální stránka přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona*

- [198] Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním překročil v jednom případě své oprávnění přerušit dodávku plynu zákazníkovi při neoprávněném odběru plynu, neboť se v daném případě o neoprávněný odběr nejednalo, když nebyly splněny jeho podmínky stanovené v ust. § 74 odst. 1 písm. b) energetického zákona. Účastník řízení tedy přerušil dodávku elektřiny zákazníkovi v rozporu s ust. § 61 odst. 1 písm. d) energetického zákona a tímto svým jednáním naplnil formální znaky přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) téhož zákona.
- [199] V daném případě účastník řízení svým jednáním přerušil dodávku plynu zákazníkovi, aniž by mu svědčilo právo takto učinit. U takto významných komodit – dodávce energií, má správní orgán za to, že neoprávněné přerušení dodávky již v délce trvání několika hodin je samo o sobě natolik škodlivým jednáním, které postačuje k naplnění materiální stránky dotčeného přestupku. Účastník řízení neoprávněně přerušil dodávku zákazníkovi a tomu následně trvalo několik dní, než se mu prostřednictvím jiného dodavatele podařilo dodávku do odběrného místa obnovit. Tímto jednáním pak byl bezpochyby narušen zájem na spolehlivé dodávce plynu.
- [200] Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Takový postup plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu.
- [201] Výše uvedené tedy poukazuje na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení dosahující takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. ef) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná).

### *Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání*

- [202] Účastník řízení k projednávanému přestupku podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona uvedl totožné námítky jako k přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. e) téhož zákona a správní orgán tímto plně odkazuje na jejich vypořádání výše.

## **IV. V. Odpovědnost za přestupky**

- [203] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupků ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupky neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Správní orgán dospěl k závěru, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, aby porušení právní povinnosti zabránil a je tak za spáchání přestupků plně odpovědný.
- [204] Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena na porušení právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané zákonem o ochraně spotřebitele či energetickým zákonem a nepoškodil těmito zákony chráněné zájmy.
- [205] Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že účastník řízení spáchal přestupky uvedené ve výroku I. výroku tohoto rozhodnutí, za které je rovněž odpovědný.

## V. Uložení správního trestu

- [206] Jednání, kterým se účastník řízení dopustil spáchání více přestupků, právní teorie označuje za jejich souběh, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh nestejnorodý, kdy účastník řízení více činy naplnil různé skutkové podstaty přestupků.
- [207] Podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.
- [208] Podle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona ve znění účinném do 26. června 2022 a podle ust. § 91 odst. 15 písm. b) energetického zákona ve znění účinném od 27. června 2022 lze za přestupek podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) a e) ust. § 91 odst. 11 písm. d) a f) týchž zákonů uložit pokutu do 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.
- [209] Podle ust. § 24 odst. 17 písm. e) zákona o ochraně spotřebitele lze za přestupek podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) téhož zákona uložit pokutu až do výše 5 000 000 Kč.
- [210] Ve vztahu k posuzovaným přestupkům je tedy zřejmé, že nejpřísněji trestné jsou přestupky podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) a e) a ust. § 91 odst. 11 písm. d) a f) energetického zákona. V souladu s výše citovaným ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky tedy správní orgán přistoupil k vyhodnocení, který z těchto přestupků považuje za nejzávažnější.
- [211] Správní orgán z projednávaných přestupků podle energetického zákona považuje za nejzávažnější přestupek podle ust. § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona [výrok I. f) tohoto rozhodnutí], kdy přestupky týkající se porušení povinností včasného vyřizování reklamací považuje správní orgán za obecně málo závažné, což dokládá i dosavadní rozhodovací praxe ERÚ, kdy za tyto přestupky jsou ukládány pokuty v řádu jednotek tisíc Kč. Naopak neoprávněné přerušování dodávek elektřiny a plynu považuje správní orgán za přestupky s vysokou závažností, které velmi výrazně a bezesporu negativně ovlivňují životní situaci zákazníků, jež se ocitají bez dodávek základních komodit a s jejich obnovou jsou spojeny nemalé náklady. Jako závažnější jednání považuje pak správní orgán přerušování dodávek elektřiny do odběrného místa zákazníka, a to s ohledem na okolnosti protiprávního jednání účastníka řízení, kdy nejen, že nebyla zákazníkovi nebyla poskytnuta přiměřená lhůta k dodatečnému splnění povinnosti, ale rovněž byla ze strany účastníka řízení upomínána nesprávná a blíže neodůvodněná částka. K přerušování dodávek elektřiny do odběrného místa také fakticky došlo dříve (2. června 2022), než v případě plynu.
- [212] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [213] Jelikož energetický zákon neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytýkaných skutků účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení do úvahy pouze napomenutí či pokuta. Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru ERÚ ve vztahu ke spáchaným přestupkům příležitý, zejména s ohledem na jejich povahu ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [214] Jak již správní orgán výše uvedl, s ohledem na skutkové okolnosti dospěl k závěru, že v daném případě nebyly naplněny ani podmínky, které by umožňovaly případně upuštění od uložení správního trestu.



Správní orgán s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty. Na tomto místě správní orgán podotýká, že není možné uvažovat o využití institutu mimořádného snížení výměry pokuty podle ust. § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky, jak navrhuje účastník řízení, neboť předpokladem aplikace tohoto ustanovení je zákonem stanovená dolní hranice pokuty. Dolní hranice pokuty však energetický zákon obecně nestanovuje, a tudíž je ani není možné mimořádně snižovat.

- [215] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.
- [216] Jako okolnost snižující závažnost přestupku podle ust. § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona hodnotí správní orgán skutečnost, že v okamžiku přerušeni dodávek mezi účastníkem řízení a zákazníkem probíhal fakticky spor o oprávněnost zvýšení ceny dodávané komodity, kdy by zřejmě nebylo možné očekávat, že by i při poskytnutí přiměřené lhůty k dodatečnému splnění povinnosti ze strany zákazníka, byla dlužná částka (rozdíl mezi předepsanými a hrazenými zálohami) účastníku řízení uhrazena, což ve své podstatě dokládá i skutečnost, že zákazník dlužnou částku účastníkovi řízení neuhradil ani v mezidobí mezi zadáním požadavku a faktickým přerušením dodávek.
- [217] Významně ve prospěch účastníka řízení pak svědčí skutečnost, že v souladu s uzavřenou smlouvou byl zákazníkovi oprávněn zvýšit cenu za dodávku silové elektřiny, jak správní orgán dovozuje výše.
- [218] Jako polehčující okolnost ve smyslu ust. § 39 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky hodnotí správní orgán rovněž skutečnost, že účastník řízení spolupracoval s ERÚ v rámci vedeného šetření a rovněž v rámci řízení o přestupku, kdy se zároveň pokusil zmírnit následek svého jednání tím, že zákazníkovi vystavil opravné vyúčtování s původní cenou a zároveň stornoval všechny faktury vystavené v souvislosti s upomínáním a přerušením dodávek.
- [219] Správní orgán však jako přitěžující okolnost podle ust. § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky hodnotí skutečnost, že účastník řízení posuzované přestupky spáchal ve vícečinném souběhu s dalšími přestupky, a to zejména s přestupkem podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona a pokračujícím přestupem podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.
- [220] Přestupek podle ust. § 91 odst. 11 písm. f) energetického zákona lze obecně hodnotit jako přestupek stejně závažný jako přestupek podle ust. § 91 odst. 5 písm. e) energetického zákona, tj. přestupek, za který je ukládána pokuta, kdy k tíži účastníka řízení je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že účastník řízení přerušil zákazníkovi do odběrných míst nacházejících se na stejné adrese prakticky v jeden okamžik (rozmezí 4 dnů) dodávku elektřiny i plynu.
- [221] Souběh s pokračujícím přestupkem podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele podle výroku I. a) tohoto rozhodnutí správní orgán hodnotí jako přitěžující okolnost, kdy zároveň konstatuje, že souběh s porušením zákona o ochraně spotřebitele spáchaným užitím agresivní obchodní praktiky považuje ERÚ obecně za výrazně přitěžující okolnost, neboť má za to, že přestupky v oblasti energetiky vůči spotřebitelům (resp. agresivní obchodní praktiky vůči zákazníkům na trhu s energiemi) jsou velmi závažným jednáním s ohledem na velmi oslabené postavení spotřebitelů vůči dodavatelům. Zde projednávaná agresivní praktika byla nicméně účastníkem řízení užitá v relativně nízkém počtu, a to vůči 5 zákazníkům v 7 odběrných místech, kdy lze rovněž za skutečnost snižující závažnost hodnotit, že období bezesmluvního plnění netrvalo dlouho, o odběrná místa nebylo k rozhodnému dni (okamžik zvýšení ceny) požádáno novými dodavateli a účastník řízení následně zákazníkům vyúčtoval dodávku za původní jednotkové ceny vycházející z uzavřených smluv, tj. za ceny před jejich zvýšením, které bylo motivem ukončení smluvních vztahů mezi zákazníky a účastníkem řízení.

- [222] Souběh s přestupky podle ust. § 91 odst. 5 písm. d) a ust. § 91 odst. 11 písm. d) energetického zákona je sice nutno považovat rovněž za přitěžující okolnost, avšak správní orgán v daném případě konstatuje s ohledem na postup účastníka řízení (snahu o řešení situace navýšením počtu zaměstnanců) a zejména v některých případech k dobrovolnému vyplacení náhrady za nedodržení standardů, že byly-li by uvedené přestupky projednávány samostatně, bylo by možné v daném případě uvažovat o upuštění od potrestání, kdy by správní orgán považoval jejich samotné projednání za zcela dostačující. S ohledem na tuto skutečnost spáchání přestupku uvedených ve výrocih I. b) až e) tohoto rozhodnutí nikterak neovlivňuje končenou výši uložené úhrnné pokuty.
- [223] Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona ze strany účastníka řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Účastník řízení nebyl v posledních 5 letech evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti ERÚ, což hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost.
- [224] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.
- [225] Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.
- [226] Podle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.
- [227] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.
- [228] Trest v podobě pokuty lze ukládat nejen těm subjektům, které mají k jejímu okamžitému uhrazení dostatečné, volné finanční prostředky. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, dále vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a automaticky neznamená, že každá uložená pokuta by byla likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení jakožto právnické osoby. I pokud by byl účastník řízení předlužen, nemůže to automaticky znamenat imunitu vůči sankcím v oblasti veřejného práva (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. ledna 2015, č. j. 8 Afs 25/2012-351).
- [229] Účastník řízení je obchodní společností existující za účelem dosahování zisku. Cílem zákazu ukládání likvidačních pokut je zabránit likvidaci ekonomické aktivity trestané osoby.

- [230] V případě ukládání sankce a posuzování jejího likvidačního charakteru na obchodní společnost nelze vycházet pouze a jen ze samotného zisku, nýbrž též z dalších skutečností, jako je např. obrat společnosti a její obchodní aktivita, které pomáhají vytvořit si bližší představu o ekonomické síle subjektu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. srpna 2014, č. j. 10 Ads 140/2014-58).
- [231] Správní orgán podle účetní závěrky za rok 2021 dostupné ve Sbírce listin zjistil, že účastník řízení dosáhl v účetním období roku 2021 výsledku hospodaření ve výši -103 529 000 Kč při čistém obratu za účetní období ve výši 801 796 000 Kč. Účastník řízení k 31. prosinci 2021 podle přehledu o peněžních tocích disponoval peněžními prostředky a peněžními ekvivalenty ve výši 20 474 000 Kč.
- [232] Bližší posuzování finanční situace účastníka řízení proto správní orgán považuje za nadbytečné, protože z žádné položky účetnictví účastníka řízení nelze dovodit, že by se v důsledku uložení pokuty i v řádu desítek tisíc Kč stalo jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty, proto není možné pokutu v takové výši považovat za likvidační.
- [233] Správní orgán dospěl s ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti k závěru, že za přiměřenou a v souladu se všemi zákonnými hledisky individualizovanou považuje úhrnnou pokutu ve výši 90 000 Kč, ukládanou podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Tato výše je zcela přiměřená a nečiní ani 0,2 % z maximální možné výše pokuty, kterou je za spáchání projednávaných přestupků možné uložit, kdy za přestupek uvedený ve výroku I. f) by v případě jeho samostatného projednání a po zohlednění všech výše uvedených skutečností hodnocených ve prospěch účastníka řízení správní orgán považoval za odpovídající uložit pokutu ve výši 30 000 Kč. Jelikož pak lze přestupek podle výroku I. g) hodnotit jako přestupek takřka stejně závažný, pokuta je navýšena o dalších 25 000 Kč. Za vytýkané agresivní praktiky by bylo obecně namísto pokutu navýšit podstatněji, s ohledem na jejich nižší než běžnou společenskou škodlivost, resp. závažnost, a s ohledem na hodnocené polehčující okolnosti tak však správní orgán činí pouze o 35 000 Kč, tj. o částku přibližně ve výši jedné čtvrtiny, o kterou v obdobných případech při neexistenci polehčujících okolností pokutu navýšil.
- [234] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení, stanovil správní orgán účastníkovi řízení úhrnnou pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán k výši sankce uvádí, že uložená pokuta byla stanovena zcela u spodní hranice jejího zákonného rozpětí a nelze tedy uvažovat o její nepřiměřenosti. Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši naplňuje jak funkci preventivní, tak funkci odstrašující, a současně není pro účastníka řízení i s ohledem na jeho majetkové poměry likvidační.
- [235] S odkazem na ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je pokuta splatná do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci.
- [236] Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zákonem o ochraně spotřebitele. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi ERÚ v obdobných nebo shodných případech.

## **VI. Náklady řízení**

- [237] Souběžně je výrokiem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které

správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

### **Poučení**

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v.r.  
oprávněná úřední osoba  
Odbor sankčních řízení

Obdrží: VEMEX Energie, a.s.